

Հավելված ____
ՀՀ կրթության և գիտության նախարարի
20__թ. _____-ի N ____-Ն հրամանի

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Պետական գրանցման No ____
«____» _____ 20__թ.

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՀԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ)
ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ

ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉ

(ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉ)

Որակավորումը՝ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՏՐԱԿՏՈՐԻՍՏ-ՄԵՔԵՆԱՎԱՐ

Որակավորման աստիճանը՝ ԱՐՀԵՍՏԱՎՈՐ

Մասնագիտությունը՝ 3601-Գյուղատնտեսական աշխատանքների տեխնիկական ապահովում

Ուժի մեջ է մտնում՝ «____» _____ 20__թ.

Երևան 20__թ.

ԲՈՎԱՆՂԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ.....	4
1.1. Որակավորման անվանումը	4
1.2. Որակավորման աստիճանը	4
1.3. Որակավորման տարակարգը	4
1.4. Մասնագիտությունը	4
1.5. Արժեքը	4
1.6. Ուսումնառության նորմատիվային ժամկետը	4
1.7. Կրթության ձևը.....	4
1.8. Որակավորման բնութագիրը	4
1.8.1. Չբաղմունքը.....	4
1.8.2. Մասնագիտական գործունեության բնագավառները՝ ըստ ՀՀ տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի՝	4
1.8.3. Մասնագիտական գործունեության օբյեկտները.....	4
1.8.4. Մասնագիտական գործունեության տեսակները.....	5
1.8.5. Մասնագիտական գործունեության պարտականությունները.....	5
1.8.6. Որակավորմանը ներկայացվող ընդհանուր պահանջները.....	5
2. ՇՐՋԱՆԱՎԱՐՏՆԵՐԻ ՀԵՏԱԳԱ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ.....	6
3. ՍԱՄՆԱԳԵՏԻ ՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՎՈՂ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ	6
4. ՊԱՀԱՆՋՆԵՐ ՍԱՄՆԱԳԵՏԻ ՊԱՏՐԱՍՏՎԱԾՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՏԱՍԻՐ	7
4.1. ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական, մաթեմատիկական և ընդհանուր բնագիտական գիտելիքները	7
4.1.1. ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքների բնագավառում՝	7
4.1.2. մաթեմատիկական և ընդհանուր բնագիտական գիտելիքների բնագավառում՝	7
4.1.3. Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական, մաթեմատիկական և ընդհանուր բնագիտական առարկաների ծրագրերի նվազագույնին ներկայացվող պահանջները	7
4.2. Առանցքային հմտությունները	7
4.3. Կարողությունները	8
4.3.1 ՄՈԴՈՒՒՆ 1. «ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ»	8
4.3.2 ՄՈԴՈՒՒՆ 2. «ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐ».....	12
4.3.3 ՄՈԴՈՒՒՆ 3. «ՃԱՐՏԱՐԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՐԱՖԻԿԱ»	15
4.3.4 ՄՈԴՈՒՒՆ 4. «ՎԱՌԵԼԱՆՅՈՒԹԵՐ ԵՎ ՅՈՒՂԱՆՅՈՒԹԵՐ»	17
4.3.5 ՄՈԴՈՒՒՆ 5. «ՏՐԱԿՏՈՐՆԵՐ».....	19
4.3.6 ՄՈԴՈՒՒՆ 6. «ՏՐԱԿՏՈՐԻ ՇԱՐԺԻՉԻ ՄԵԽԱՆԻԶՄՆԵՐԸ ԵՎ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐԸ»	22
4.3.7 ՄՈԴՈՒՒՆ 7. «ՏՐԱԿՏՈՐՆԵՐԻ ԷԼԵԿՏՐԱԿԱՆ ՍԱՐՔԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐ».....	27
4.3.8 ՄՈԴՈՒՒՆ 8. «ՏՐԱԿՏՈՐՆԵՐԻ ՈՒԺԱՅԻՆ ՓՈԽԱՆՅՈՒՄԸ»	32
4.3.9 ՄՈԴՈՒՒՆ 9. «ՏՐԱԿՏՈՐՆԵՐԻ ԸՆԹԱՑՔԱՅԻՆ ՄԱՍԸ ԵՎ ՂԵԿԱՎԱՐՄԱՆ ՄԵԽԱՆԻԶՄՆԵՐԸ».....	34
4.3.10 ՄՈԴՈՒՒՆ 10. «ՏՐԱԿՏՈՐՆԵՐԻ ՕԺԱՆԴԱԿ ՄԵԽԱՆԻԶՄՆԵՐԸ ԵՎ ՍԱՐՔԵՐԸ»	36

4.3.11 ՍՈՂՈՒԼ 11. «ՏՐԱԿՏՈՐՆԵՐԻ ՎԱՐՄԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐԸ ԵՎ ԵՐԹԵՎԵԿՈՒԹՅԱՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆԸ»	38
4.3.12 ՍՈՂՈՒԼ 12. «ԵՐԿՐԱԳՈՐԾՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ»	42
4.3.13 ՍՈՂՈՒԼ 13. «ԲՈՒՄԱԲՈՒԾՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ»	47
4.3.14 ՍՈՂՈՒԼ 14. «ՀՈՂԱՄՇԱԿՄԱՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐ»	49
4.3.15 ՍՈՂՈՒԼ 15. «ՑԱՆԻՉ ԵՎ ՏՆԿԻՉ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐ, ՊԱՐԱՐՏԱՑՄԱՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐ»	52
4.3.16 ՍՈՂՈՒԼ 16. «ԲՈՒՅՄԵՐԻ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐ»	55
4.3.17 ՍՈՂՈՒԼ 17. «ԲԵՐՔԱՀԱՎԱՔԻ ԵՎ ԿԵՐԵՐԻ ԿՈՒՏԱԿՄԱՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐ»	57
4.3.18 ՍՈՂՈՒԼ 18. «ԲԵՐՔԱՀԱՎԱՔԻ ՆՏՈՒՆ ԿՈՒՏԱԿՄԱՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐ»	60
4.3.19 ՍՈՂՈՒԼ 19. «ՄԵՔԵՆԱՏՐԱԿՏՈՐԱՅԻՆ ԱԳՐԵԳՍՆԵՐ»	62
4.3.20 ՍՈՂՈՒԼ 20. «ՀՈՂԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԵՎ ՆԱԽԱՑԱՆՔԱՅԻՆ ՄՇԱԿՈՒՄԸ»	65
4.3.21 ՍՈՂՈՒԼ 21. «ՊԱՐԱՐՏԱՆՑՈՒԹԵՐԻ ՆԵՐՄՈՒԾՈՒՄԸ ՀՈՂԻ ՄԵՁ»	67
4.3.22 ՍՈՂՈՒԼ 22. «ՀԱՅԱՀԱՏԻԿԱՅԻՆ ՄՇԱԿԱԲՈՒՅՄԵՐԻ ՄՇԱԿՄԱՆ ԵՎ ԲԵՐՔԱՀԱՎԱՔԻ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱ»	69
4.3.23 ՍՈՂՈՒԼ 23. «ԿԱՐՏՈՖԻԼԻ ՄՇԱԿՄԱՆ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆ ԵՎ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ»	71
4.3.24 ՍՈՂՈՒԼ 24. «ՑԱՆՈՎԻ ԵՎ ԲՆԱԿԱՆ ԽՈՏԵՐԻ ՄՇԱԿՈՒՄԸ ԵՎ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆԸ»	73
4.3.25 ՍՈՂՈՒԼ 25. «ՏՐԱԿՏՈՐՆԵՐԻ ԵՎ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒՄԸ»	75
4.3.26 ՍՈՂՈՒԼ 26 «ԱՌԱՋԻՆ ԲՈՒԺՕԳՆՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ»	77
4.3.27 ԼՐԱՅՈՒՑԻՉ ԱՐԳՅՈՒՆՔՆԵՐ	79
5. ՊԱՀԱՆՋՆԵՐ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ՈՒ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՆԿԱՏԱՍԻՐ	82
5.1. Ընդհանուր դրույթներ	82
5.2. Ընդունելության գործընթացի կազմակերպման պայմաններ	82
5.3. Ուսումնական գործընթացի կազմակերպման պայմաններ	82
5.3.1. Կադրային ապահովություն և կադրային համապատասխանություն	82
5.3.2. Ուսումնամեթոդական ապահովություն	83
5.3.3. Նյութատեխնիկական ապահովություն (կաբինետների, լաբորատորիաների, արհեստանոցների, ուսումնական, ուսումնաօժանդակ և օժանդակ ստորաբաժանումների, նյութերի ու պարագաների երաշխավորված ցանկ)	83
5.3.4. Ուսումնական գործընթացի կազմակերպման ընդհանուր նորմատիվներ	84
(ուսումնական պլան)	84
5.4. Պրակտիկաների կազմակերպման պահանջներ	85
5.5. Միջանկյալ և ամփոփիչ ատեստավորման պահանջներ	85
6. ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ ԱԿԱԳԵՄԻԱԿԱՆ ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՉԵՎԱՎՈՐՄԱՆ ԳՈՐԾՈՒՄ	86

1. ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

- 1.1. 3106 - «Գյուղատնտեսական արտադրության տրակտորիստ-մեքենավար» որակավորումը հաստատված է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2006թ. հունվարի 12-ի N 73-Ն որոշմամբ:
- 1.2. Որակավորման աստիճանը՝ Արհեստավոր:
- 1.3. Որակավորման տարակարգը՝ 3-4
- 1.4. Մասնագիտությունը՝ 3601 - «Գյուղատնտեսական աշխատանքների տեխնիկական ապահովում»:
- 1.5. Արժեքը՝ ----¹
- 1.6. Ուսումնառության նորմատիվային² ժամկետը՝ 1 տարի
- 1.7. Կրթության ձևը՝ առկա (ցերեկային):
- 1.8. Որակավորման բնութագիրը
- 1.8.1. Ջրադմունքը.
«Գյուղատնտեսական արտադրության տրակտորիստ-մեքենավար» արհեստավորը կարող է իրականացնել հետևյալ զբաղմունքը՝ ըստ ՀՀ Ջրադմունքների դասակարգչի՝
8331 «Ֆերմաների, անտառտնտեսությունների, շարժիչավոր սարքավորումների մեքենավարներ»
- 1.8.2. Մասնագիտական գործունեության բնագավառները՝ ըստ ՀՀ տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի՝
01. ԳՅՈՒՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ, ՈՐՍՈՐԴՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՏՈՒՑՈՒՄ ԱՅԳ ԲՆԱԳԱՎԱՌՆԵՐՈՒՄ
02. ԱՆՏԱՌԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՏՈՒՑՈՒՄ ԱՅԳ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ
- 1.8.3. Մասնագիտական գործունեության օբյեկտները³.
-----

¹ Կլրացվի կրեդիտային համակարգով ուսուցման անցնելու դեպքում:

² միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթության հիմքով:

³ Կլրացվի ՀՀ Ջրադմունքների դասակարգչի համապատասխան զբաղմունքի պարզաբանումները ընդունուլ հետո:

1.8.4. Մասնագիտական գործունեության տեսակները⁴.

1.8.5. Մասնագիտական գործունեության պարտականությունները⁵.

- Կատարել գյուղատնտեսական մասնագիտացված աշխատանքներ, ապահովելով գյուղատնտեսական մշակաբույսերի արտադրության ագրոտեխնիկական և տեխնոլոգիական պահանջները.
- Տրակտորային կցանքով կատարել բեռների փոխադրումներ.
- Կատարել տրակտորների և գյուղատնտեսական մեքենաների տեխնիկական սպասարկման և կարգավորումների աշխատանքներ.
- Ապահովել կենսագործունեության անվտանգության և բնության պահպանության կանոնները.

1.8.6. Որակավորմանը ներկայացվող ընդհանուր պահանջները

Պահանջվում են լայն, ընդհանուր գիտելիքներ, տվյալ ոլորտին հատուկ գործնական և տարրական տեսական գիտելիքներ, ինչպես նաև ուղղորդման ներքո խնդիրներ իրականացնելու ունակություն: Սովորողները պատասխանատվություն են կրում իրենց ուսումնառության համար և ունեն գործնական սահմանափակ փորձ աշխատանքի կամ ուսումնառության որևէ առանձին ոլորտում:

Հմտությունները

Օգտագործել տվյալ բնագավառին վերաբերող խնդիրներ լուծելու մի շարք հմտություններ և ցուցաբերել սեփական մեկնաբանությունը մեթոդների, գործիքների և նյութերի ընտրության և հարմարեցման միջոցով: Գնահատել տարբեր մոտեցումները խնդիրներին:

Անձնական և մասնագիտական կարողություններ

(ա) Ինքնուրույնություն և պատասխանատվություն

Ստանձնել խնդիրների լուծման պատասխանատվություն և ցուցաբերել որոշ ինքնուրույնություն աշխատանքային դերում կամ ուսումնառության մեջ՝ հիմնականում կայուն, սակայն որոշ փոփոխական գործոններով միջավայրում:

(բ) Ուսումնառելու կարողություն

Պատասխանատվություն կրել սեփական ուսումնառության համար:

(գ) Հաղորդակցման և սոցիալական կարողություն

Իրականացնել գրավոր և բանավոր հաղորդակցում և արձագանքել այդպիսի հաղորդակցմանը: Պատասխանատվություն ստանձնել սեփական անձն ընկալելու (ինքնաճանաչման) և սեփական վարքագծի համար:

(դ) Մասնագիտական և զբաղմունքի (աշխատանքային) կարողություն

Լուծել խնդիրներ՝ օգտագործելով տեղեկատվության հանրահայտ աղբյուրները, հաշվի առնելով որոշ սոցիալական հարցեր:

⁴ Կլրացվի ԶԶ Ձբաղմունքների դասակարգչի համապատասխան զբաղմունքի պարզաբանումները ընդունուլ հետո:
⁵ այս կետը կհանվի 1.8. 3 և 1.8.4 կետերը լրացնելուց հետո:

2. ՇՐՋԱՆԱՎԱՐՏՆԵՐԻ ՀԵՏԱԳԱ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության հիմնական կրթական ծրագիրը յուրացրած շրջանավարտը՝ արհեստավորը, հնարավորություն ունի՝

- շարունակել և յուրացնել միջին մասնագիտական կրթության հիմնական և լրացուցիչ կրթության ծրագրերը,
- ն ույն կամ հարակից մասնագիտությամբ միջին մասնագիտական կրթություն ստանալ կրճատված ժամկետներում,
- շարունակել և յուրացնել բարձրագույն կրթության հիմնական և լրացուցիչ կրթական ծրագրերը՝ սահմանված կարգով:

3. ՍԱՄՆԱԳԵՏԻ ՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՎՈՂ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ

3.1. «Գյուղատնտեսական արտադրության տրակտորիստ-մեքենավար» որակավորմամբ արհեստավորի պատրաստման հիմնական կրթական ծրագիրը մշակվում է սույն պետական կրթական չափորոշչի պահանջներին համապատասխան և ներառում է մասնագիտության ուսումնական պլանը, ուսումնական դասընթացների և պրակտիկաների ծրագրերը:

3.2. «Գյուղատնտեսական արտադրության տրակտորիստ-մեքենավար» որակավորմամբ արհեստավորի պատրաստման հիմնական կրթական ծրագրի բովանդակության պարտադիր նվազագույնի իրականացման պայմաններին և ուսումնառության ժամկետներին ներկայացվող պահանջները կանոնակարգվում են սույն պետական կրթական չափորոշչով:

3.3. «Գյուղատնտեսական արտադրության տրակտորիստ-մեքենավար» որակավորմամբ արհեստավորի պատրաստման հիմնական կրթական ծրագիրը պետք է ներառի պարտադիր դասընթացներ՝ այդ թվում հաստատության առաջարկությամբ, ուսանողի ընտրությամբ առարկաներ և նախասիրական (ֆակուլտատիվ) դասընթացներ:

Ուսանողի կողմից ընտրովի դասընթացները յուրաքանչյուր կրթաբլոկում (առարկայախմբում) իրենց բովանդակությամբ պետք է լրացնեն տվյալ կրթաբլոկում նշված դասընթացները:

4. ՊԱՀԱՆՋՆԵՐ ՄԱՍՆԱԳԵՏԻ ՊԱՏՐԱՍՏՎԱԾՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՏԱՍՐ

4.1. ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական, մաթեմատիկական և ընդհանուր բնագիտական գիտելիքները

4.1.1. ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքների բնագավառում՝

- իմանա ՀՀ Սահմանադրության և իր բնագավառի օրենքները,
- ազատ տիրապետի մասնագիտական հայոց լեզվին (գրավոր և բանավոր) և հաղորդակցվի՝ առնվազն մեկ օտար լեզուներով,
- ունենա պատկերացում առողջ կենսակերպի մասին, տիրապետի ֆիզիկական կատարելագործման ունակություններին և հմտություններին,
- ծանոթ լինի համաշխարհային մշակույթին, տիրապետի վարվելաձևի կուլտուրային, իմանա դրա էթիկական և իրավական նորմերը, որոնք կարգավորում են մարդու և հասարակության, մարդու և շրջակա միջավայրի հարաբերությունները:

4.1.2. մաթեմատիկական և ընդհանուր բնագիտական գիտելիքների բնագավառում՝

- ծանոթ լինի ժամանակակից բնագիտության հիմնական սկզբունքներին և հայեցակարգերին, բնապահպանական գոբալ և տարածքային հիմնախնդիրներին,
- տիրապետի տեղեկատվության հավաքման, պահպանման և մշակման համակարգչային մեթոդներին և կարողանա օգտագործել ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ:

4.1.3. Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական, մաթեմատիկական և ընդհանուր բնագիտական առարկաների ծրագրերի նվազագույնին ներկայացվող պահանջները 270 ժամ

(կլրացվի վերոնշյալ առարկաների երաշխավորված ցանկն ընդունելուց հետո)

4.2. Առանցքային հմտությունները

- 4.2.1. Թվերի կիրառում
- 4.2.2. Հաղորդակցություն
- 4.2.3. Տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ
- 4.2.4. Խնդիրների լուծում
- 4.2.5. Անձնական ուսումնառություն և կատարողականության բարելավում
- 4.2.6. Թիմային աշխատանք
- 4.2.7. Ձեռներեցություն
- 4.2.8. Անվտանգություն և առաջին բուժօգնություն

4.3. Կարողությունները

4.3.1 ՍՈՒՌԸ 1. «ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ»

Մոդուլի դասիչը՝ **ԸԱ1-07-001**

Մոդուլի նպատակը՝

Մովորողի մոտ ձևավորել ցանկացած բնագավառում անհրաժեշտ աշխատանքային կուլտուրա և էթիկա, տալ իմացություն աշխատանքային գործունեության ընթացքում հաջողության հասնելու նախապայմանների մասին, ինչպես նաև ղեկավարի և գործընկերների հետ արդյունավետ հարաբերվելու կարողություններ:

Մոդուլի մակարդակը՝ 1-ին

Մոդուլի տևողությունը՝

46 ժամ դասախոսություն
26 ժամ գործնական պարապմունքներ

Մոդուլի կրեդիտային արժեքը՝ « 2 »

Մուտքային պահանջները՝ Չկան

Հատուկ պահանջներ՝

Այս մոդուլի ուսումնասիրման շրջանակը սահմանվում է սույն չափորոշիչի 1.8.6 կետի պահանջներով:

Ուսումնառության արդյունքները՝

Այս մոդուլը յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝

1. **տիրապետի աշխատանքի տեղավորվելու կարողությունների.**
2. **դրսևորի անհրաժեշտ վերաբերմունք աշխատանքի և աշխատավայրի նկատմամբ.**
3. **տիրապետի աշխատանքի կուլտուրային և էթիկային.**
4. **իմանա աշխատանքում հաջողության հասնելու նախապայմանները և պատշաճ հարաբերվի ղեկավարի հետ.**
5. **արդյունավետ աշխատի թիմում:**

Գնահատման կարգը՝

Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:

Կատարողականության չափանիշները, գնահատման միջոցները, մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները, երաշխավորված ժամաքանակը՝ ըստ մոդուլի ուսումնառության արդյունքների.

ԱՐԳՅՈՒՆՔ 1. Տիրապետել աշխատանքի տեղավորվելու կարողությունների

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ

- ա. ճիշտ է շարադրում գործող աշխատանքային օրենսգրքի անհրաժեշտ դրույթները.
- բ. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի ընդունվելու և դրանից ազատվելու համար անհրաժեշտ բոլոր գործընթացները.
- գ. ճիշտ է կազմում գրավոր ինքնակենսագրություն (CV).
- դ. ճիշտ և մանրամասն բանավոր ներկայացնում է իր կենսագրությունը:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՅԸ`

Ուսանողին կտրվեն կոնկրետ հարցեր ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքի համապատասխան դրույթներից: Ուսանողից կպահանջվի կազմել ինքնակենսագրություն (CV) և լրացնել աշխատանքային թերթիկի, աշխատանքի ընդունման ու դրանից ազատման դիմումի ձևեր:

Արդյունքը համարվում է ձեռքբերված կատարման բոլոր չափանիշների բավարարման դեպքում:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է դասախոսությունների և գործնական պարապմունքների միջոցով: Կազմակերպվում են դերային խաղեր: Կիրառվում են ձևաթղթեր, ձևաչափեր, այլ դիտակտիկ նյութեր:

ՈՒՍՈՒՅՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱԶԱՆԱԿ

Դասախոսություն`	10 ժամ
Գործնական պարապմունքներ`	6 ժամ

ԱՐԳՅՈՒՆՔ 2. Դրսևորել անհրաժեշտ վերաբերմունք աշխատանքի և աշխատավայրի նկատմամբ:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի և շրջապատի նկատմամբ դրական տրամադրվելու կարողությունները.
- բ. ճիշտ է ներկայացնում գործերընկերների նկատմամբ հարգալից վերաբերմունքի և արդյունավետորեն հարաբերվելու օրինակներ.
- գ. առաջադրված իրավիճակում ցուցաբերում է պատասխանատվության զգացման դրսևորումներ.
- դ. ցուցաբերում է գործընկերոջը և ղեկավարին ուշադիր լսելու և հասկանալու դրսևորումներ:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՅԸ`

Ուսանողին կներկայացվի համապատասխան աշխատանքային իրավիճակ (օրինակ), կպահանջվի ներկայացնել իր վերաբերմունքը դրա նկատմամբ, առաջարկել լուծումների տարբերակներ: Կտրվեն ուշիմության, ընկալունակության և տրամաբանելու կարողությունների բացահայտմանն ուղղված թեստային հարցեր: Կարող են կիրառվել ինչպես գրավոր, այնպես էլ բանավոր թեստեր:

Արդյունքը համարվում է ձեռքբերված կատարման բոլոր չափանիշների բավարարման դեպքում:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է դասախոսությունների և գործնական պարապմունքների միջոցով: Կազմակերպվում են իրավիճակային և դերային խաղեր` առավելագույնս նմանեցված աշխատանքային իրավիճակին:

ՈՒՍՈՒՅՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Դասախոսություն	10 ժամ
Գործնական պարապմունքներ	6 ժամ

ԱՐԳՅՈՒՆՔ 3. Տիրապետել աշխատանքի կուլտուրային և էթիկային

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում կազմակերպության նպատակները, արժեքները և այդտեղ կիրառվող ընդհանուր աշխատանքային մեթոդները, աշխատանքային և միջանձնային հարաբերությունները.
- բ. ճիշտ վերաբերմունք է դրսևորում և հարգալից է կոնֆլիկտային գործընկերների նկատմամբ.
- գ. առաջարկում է խնդրի ճիշտ լուծումներ առաջադրված պրոբլեմային իրավիճակում:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Ուսանողից կպահանջվի ներկայացնել պայմանական կազմակերպության նպատակները, արժեքները և կիրառվող ընդհանուր աշխատանքային մեթոդները, աշխատանքային և միջանձնային հարաբերությունները: Ուսանողին կառաջադրվի պրոբլեմային աշխատանքային իրավիճակ և կպահանջվի առաջարկել լուծումների տարբերակներ:

Արդյունքը համարվում է ձեռքբերված կատարման բոլոր չափանիշների բավարարման դեպքում:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒՅԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է դասախոսությունների և գործնական պարապմունքների միջոցով: Կազմակերպվում են իրավիճակային և դերային խաղեր՝ առավելագույնս նմանացված աշխատանքային իրավիճակին:

ՈՒՍՈՒՅՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Դասախոսություն՝	8 ժամ
Գործնական պարապմունքներ՝	4 ժամ

ԱՐԳՅՈՒՆՔ 4. Իմանալ աշխատանքում հաջողության հասնելու նախապայմանները և պատշաճ հարաբերվի ղեկավարի հետ:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ

- ա. ճիշտ է բացատրում աշխատանքի հաճախման և ճշտապահության կարևորությունը.
- բ. ճիշտ է ներկայացնում ղեկավարի հետ հարաբերվելու ձևերը, իր և ղեկավարի իրավունքներն ու պարտականությունները.
- գ. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի արդյունավետության ու որակի ապահովման ընդհանուր սկզբունքները:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Ուսանողին կներկայացվի ղեկավարի հետ հարաբերակցվելու որևէ իրավիճակ և կպահանջվի ներկայացնել պահաջվող վարքագիծը: Կտրվեն հարցեր իր և ղեկավարի իրավունքների ու պարտականությունների մասին:

Արդյունքը համարվում է ձեռքբերված կատարման բոլոր չափանիշների բավարարման դեպքում:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒՅԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցանումը կատարվում է դասախոսությունների և գործնական պարապմունքների միջոցով: Կազմակերպվում են իրավիճակային և դերային խաղեր՝ առավելագույնս նմանացված աշխատանքային իրավիճակին:

ՈՒՍՈՒՅՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱԶԱՆԱԿ

Դասախոսություն՝	8 ժամ
Գործնական պարապմունքներ՝	4 ժամ

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 5. Արդյունավետ աշխատել թիմում:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում թիմային աշխատանքի հիմնական սկզբունքները.
- բ. ճիշտ է ներկայացնում թիմային խնդիրների լուծման մեթոդները,
- գ. թիմային աշխատանքի առաջադրված իրավիճակում դրևորում է անհրաժեշտ վարքագիծ՝ ցուցաբերելով փոխօգնություն, համբերատարություն, նվիրվածություն աշխատանքին և ընկերներին:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Սովորողին կտրվեն հարցեր թիմային աշխատանքի հիմնական սկզբունքների, թիմային խնդիրների լուծման մեթոդների վերաբերյալ: Մի խումբ ուսանողների կտրվի թիմով որևէ խնդիր լուծելու հանձնարարական, որի կատարման ընթացքում դիտման միջոցով կստուգվեն յուրաքանչյուր սովորողի՝ կատարման չափանիշներով սահմանված կարողությունների դրսևորումը:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒՅԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է դասախոսությունների և գործնական պարապմունքների միջոցով: Կազմակերպվում են իրավիճակային և դերային խաղեր՝ առավելագույնս նմանացված աշխատանքային իրավիճակին:

ՈՒՍՈՒՅՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱԶԱՆԱԿ

Դասախոսություն՝	10 ժամ
Գործնական պարապմունքներ՝	6 ժամ

4.3.2 ՄՈԴՈՒԼ 2. «ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐ»

Մոդուլի դասիչը՝

ԸԱ1-07-002

Մոդուլի նպատակը՝

Սովորողի մոտ ձևավորել ցանկացած բնագավառում առաջացած աշխատանքային խնդիրներն ընկալելու, հասկանալու և համապատասխան լուծումներ գտնելու կարողություններ:

Այս մոդուլը նախատեսված է ոչ միայն շարքային աշխատողի այլև դեկավար պաշտոններ զբաղեցնողների համար:

Մոդուլի մակարդակը՝

1-ին

Մոդուլի տևողությունը՝

24 ժամ դասախոսություն

12 ժամ գործնական պարապմունքներ

Մոդուլի կրեդիտային արժեքը՝

« 1 »

Մուտքային պահանջները՝

Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է անցած լինի «ԸԱ1-07-001-Ընդհանուր աշխատանքային հմտություններ» մոդուլը:

Հատուկ պահանջներ՝

Այս մոդուլի ուսումնասիրման շրջանակը սահմանվում է սույն չափորոշչի 1.8.6 կետի պահանջներով:

Ուսումնառության արդյունքները՝

Այս մոդուլը յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝

1. **կառավարի սթրեսը և ժամանակը.**
2. **դրսևորի քննադատական մտածողություն.**
3. **առաջացած պրոբլեմներին և կոնֆլիկտներին տա համապատասխան լուծումներ:**

Գնահատման կարգը՝

Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:

Կատարողականության չափանիշները, գնահատման միջոցները, մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները, երաշխավորված ժամաքանակը՝ ըստ մոդուլի ուսումնառության արդյունքների.

ԱՐԳՅՈՒՆՔ 1. Կառավարել սթրեսը և ժամանակը:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ

ա. ճիշտ է ներկայացնում սթրեսի կանխարգելման և անխուսափելի սթրեսին դիմակայելու մեթոդները.

բ. ճիշտ է կազմում իր աշխատաքնային պլանը (պայմանական աշխատանքային պլան).

գ. ճիշտ է ներկայացնում ժամանակի արդյունավետ օգտագործման միջոցները:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Սովորողին կհանձնարարվի կազմել սահմանած ժամկետուն որոշակի աշխատանք կատարելու գործողությունների պլան:

Կտրվեն մի շարք թեստային և հոգեբանական հարցեր, ինչպես նաև կառաջադրվեն աշխատանքային իրավիճակների օրինակներ՝ սրբեսի կանխարգելման և դիմակայման գիտելիքները ստուգելու նպատակով:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՈՇՄՈՒՐՄՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է դասախոսությունների և գործնական պարապմունքների միջոցով: Կազմակերպվում են իրավիճակային և դերային խաղեր՝ առավելագույնս նմանացված աշխատանքային իրավիճակին: Ուսուցման ընթացքում բերվում են իրական աշխատանքային փորձի օրինակներ:

ՈՒՍՈՒՅՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Դասախոսություն՝	8 ժամ
Գործնական պարապմունքներ՝	4 ժամ

ԱՐԳՅՈՒՆՔ 2. Դրսևորել քննադատական մտածողություն:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ

- ա. ճիշտ է գնահատում տեղեկատվության հուսալիության և զգացմունքայնության աստիճանը.
- բ. ստացած տեղեկատվությունը ճիշտ և արդյունավետորեն համադրում է առկա գիտելիքների հետ.
- գ. իրականացնում է կառուցողական քննադատություն և ճիշտ է բացատրում կառուցողական քննադատության կարևորությունը:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Ուսանողին կներկայացվի որոշակի իրավիճակ կամ խնդիր և կպահանջվի, որ նա իրականացնի տվյալ օրինակի առողջ և կառուցողական քննադատություն: Կտրվեն մի շարք թեստային և հոգեբանական հարցեր:

Արդյունքը համարվում է ձեռքբերված կատարման բոլոր չափանիշների բավարարման դեպքում:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՈՇՄՈՒՐՄՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է դասախոսությունների և գործնական պարապմունքների միջոցով: Կազմակերպվում են իրավիճակային և դերային խաղեր՝ առավելագույնս նմանացված աշխատանքային իրավիճակին: Ուսուցման ընթացքում բերվում են իրական աշխատանքային փորձի օրինակներ:

ՈՒՍՈՒՅՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Դասախոսություն՝	8 ժամ
Գործնական պարապմունքներ՝	4 ժամ

ԱՐԳՅՈՒՆՔ 3. Լուծել պրոբլեմներ և կոնֆլիկտներ:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ

- ա. բացահայտում է և ճիշտ է սահմանում պրոբլեմը տրված իրավիճակում,
- բ. ճիշտ է վերլուծում պրոբլեմը, տալիս է լուծման ճիշտ տարբերակ,
- գ. ճիշտ է գնահատում է արդյունքը.
- դ. բացահայտում է ցանկացած կոնֆլիկտի պատճառները.

ե. ճիշտ է ներկայացնում կոնֆլիկտի կանխարգելման եղանակները, կարողանում է տալ դրանց արագ ու արդյունավետ լուծումներ:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Ուսանողին կներկայացվի մի քանի պրոբլեմային և կոնֆլիկտային իրավիճակ՝ դրանց նախապայմաններով: Կպահանջվի, որ նա արագ կողմնորոշվի, ուսումնասիրի դրանց պատճառները, բացահայտի դրանք, առաջարկի կանխարգելիչ միջոցներ և տա արագ ու արդյունավետ լուծումներ: Կտրվեն մի շարք թեստային և հոգեբանական հարցեր:

Արդյունքը համարվում է ձեռքբերված կատարման բոլոր չափանիշների բավարարման դեպքում:

ՍԵԹՈՂԱԲԱՆՈՒՅԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է դասախոսությունների և գործնական պարապմունքների միջոցով: Կազմակերպվում են իրավիճակային և դերային խաղեր՝ առավելագույնս նմանացված աշխատանքային իրավիճակին: Ուսուցման ընթացքում բերվում են իրական աշխատանքային փորձի օրինակներ:

ՈՒՍՈՒՅՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱԶԱՆԱԿ

Դասախոսություն՝	8 ժամ
Գործնական պարապմունքներ՝	4 ժամ

4.3.3 ՄՈԴՈՒԼ 3. «ՃԱՐՏԱՐԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՐԱՖԻԿԱ»

Մոդուլի դասիչը՝ **SU1-07-001**

Մոդուլի նպատակը՝

Այս մոդուլը նախատեսված է «Գյուղատնտեսական արտադրության տրակտորիստմեքենավար» արհեստավորի պատրաստման համար: Ավարտելով այս մոդուլը՝ սովորողը ձեռք կբերի տեխնիկական և մասնագիտական աշխատանքային գծագրեր կարդալու և հասկանալու կարողություններ:

Մոդուլի մակարդակը՝ 1-ին

Մոդուլի տևողությունը՝ 36 ժամ գործնական պարապմունքներ

Մոդուլի կրեդիտային արժեքը՝ «1 »

Մուտքային պահանջները

Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է լիարժեքորեն տիրապետի «Երկրաչափություն» առարկային՝ միջնակարգ դպրոցի ծրագրի ծավալով:

Հատուկ պահանջներ՝ Չկան

Ուսումնառության արդյունքները՝

Այս մոդուլը յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝

- 1. կարդա մեխանիզմների աշխատանքային գծագրերը, նրանց պայմանական նշանակումները և մասնագրերը:**

Գնահատման կարգը

Մոդուլի ընդունելի կատարողականը նախատեսված կատարման չափանիշների լիարժեք ապահովումն է:

Կատարողականության չափանիշները, գնահատման միջոցները, մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները, երաշխավորված ժամաքանակը՝ ըստ մոդուլի ուսումնառության արդյունանների.

ԱՐԳՅՈՒՆՔ 1. Կարդալ մեխանիզմների աշխատանքային գծագրերը, նրանց պայմանական նշանակումները և մասնագրերը:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ՝

ա. արդիական տեխնիկական պահանջներին համապատասխան, բոլոր էական տվյալների ընդգրկմամբ՝ ճիշտ է բացատրում մեխանիզմների գծագրերը.

բ. ճիշտ է հատկորոշում և մեկնաբանում մեխանիզմների պայմանական նշանները.

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՅԸ՝

Սովորողներին կառաջադրվեն մեխանիզմների տարբեր աշխատանքային գծագրեր՝ նրանց գործնական գիտելիքները և հմտությունները՝ մասնագրերի ստանդարտների և կանոնակարգերի իմացությունը պարզելու նպատակով:

Արդյունքի ձեռքբերումը հիմնված կլինի սահմանված կատարման բոլոր չափանիշների վրա, որի համար սովորողը պետք է կատարի բոլոր առաջադրանքները:

Աշխատանքի կատարումը գրանցելու համար պետք է օգտագործել համապատասխան ստուգման թերթիկ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԵՐԸ՝

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է գործնական պարապմունքների միջոցով՝ նպատակ ունենալով սովորողի մոտ ձևավորել մեխանիզմների աշխատանքային գծագրերը հասկանալու կարողություն: Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են եռակցման միացությունների և կարերի պատկերմանը վերաբերող ժամանակակից ստանդարտներ և կանոնակագեր, դիդակտիկ նյութեր, աշխատանքային գծագրեր, գծագրական գործիքներ և պարագաներ, ինչպես նաև ուսումնական գրականություն:

ՈՒՍՈՒՑԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱԶԱՆԱԿԸ՝

Գործնական պարապմունքներ 36 ժամ

4.3.4 ՄՈԴՈՒԼ 4. «ՎԱՌԵԼԱՆՅՈՒԹԵՐ ԵՎ ՅՈՒՂԱՆՅՈՒԹԵՐ»

Մոդուլի դասիչը՝

SU1-07-002

Մոդուլի նպատակը՝

Այս մոդուլը նախատեսված է «Գյուղատնտեսական արտադրության տրակտորիստմեքենավար» ահրիեստավորի պատրաստման համար: Մոդուլի շրջանակներում ուսումնասիրվում են՝ ներքին այրման շարժիչների համար օգտագործվող վառելանյութերը, տրակտորների և կոմբայնների մեխանիզմների յուղման համար օգտագործվող յուղանյութերը: Ավարտելով այս մոդուլը՝ ուսանողը ձեռք կբերի վառելանյութերը և քսայուղերը ճանաչելու կարողություն, կիմանա նրանց մակնիշավորման սկզբունքները:

Մոդուլի մակարդակը՝

1-ին

Մոդուլի տևողությունը՝

8 ժամ դասախոսություն
4 ժամ գործնական պարապմունքներ

Մոդուլի կրեդիտային արժեքը՝

« 0,3 »

Մուտքային պահանջները՝

Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է լիարժեքորեն տիրապետի «Ֆիզիկա» և «Քիմիա» առարկաներին՝ միջնակարգ դպրոցի ծրագրի ծավալով:

Հատուկ պահանջներ՝

Չկան

Ուսումնառության արդյունքները՝

Այս մոդուլը յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝

1. տարբերի ներքին այրման շարժիչների համար օգտագործվող վառելանյութերը, իմանա նրանց մակնիշավորումը և կիրառության բնագավառները.
2. տարբերի տրակտորների և կոմբայնների մեխանիզմների յուղման համար օգտագործվող յուղանյութերը, իմանա նրանց մակնիշավորումը և կիրառության բնագավառները.:

Գնահատման կարգը՝

Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների լիարժեք ապահովվումն է:

Կատարման (կատարողականության) չափանիշները, գնահատման միջոցները, մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները, երաշխավորված ժամաքանակը ըստ մոդուլի ուսումնառության արդյունքների:

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1. Տարբերել ներքին այրման շարժիչների համար օգտագործվող վառելանյութերը, իմանալ նրանց մակնիշավորումը և կիրառության բնագավառները:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ՝

ա. տարբերում է կարբյուրատորրային և դիզելային շարժիչների համար օգտագործվող վառելիքը.

բ. ճիշտ է ընթերցում և մեկնաբանում վառելիքի մակնիշները:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՅԸ՝

Սովորողին կտրամադրվեն վառելիքի տեսակներ և կպահանջվի դրանք իրարից զանազանել: Կառաջադրվի նաև վառելիքի մակնիշավորման ստանդարտներ՝ ընթերցելու և մեկնաբանելու նպատակով:

Արդյունքի ձեռքբերումը հիմնված կլինի կատարման բոլոր չափանիշների վրա:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ՝

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է դասախոսությունների և գործնական պարապմունքների միջոցով՝ նպատակ ունենալով սովորողի մոտ ձևավորել վառելիքի դասակարգման, հատկությունների մակնիշավորման, ճանաչման և կիրառման կարողություններ:

Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են վառելիքի նմուշներ, դիդակտիկ նյութեր, սարքեր և ուսումնական գրականություն:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱԶԱՆԱԿԸ՝

Դասախոսություն՝	4 ժամ
Գործնական պարապմունքներ՝	2 ժամ

ԱՐԳՅՈՒՆՔ 2. Տարբերել տրակտորների և կոմբայնների մեխանիզմների յուղման համար օգտագործվող յուղանյութերը, իմանալ նրանց մակնիշավորումը և կիրառության բնագավառները:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ՝

ա. տարբերում է տրակտորների և կոմբայնների մեխանիզմների յուղման համար օգտագործվող յուղանյութերը

բ. ճիշտ է ընթերցում և մեկնաբանում յուղանյութերի մակնիշները.

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՅԸ՝

Սովորողին կտրամադրվեն յուղանյութերի տեսակներ և կպահանջվի դրանք իրարից զանազանել, ինչպես նաև կառաջադրվի յուղանյութերի մակնիշավորման ստանդարտները ընթերցելու և մեկնաբանելու նպատակով:

Արդյունքի ձեռքբերումը հիմնված կլինի կատարման բոլոր չափանիշների վրա:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ՝

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է դասախոսությունների և գործնական պարապմունքների միջոցով՝ նպատակ ունենալով սովորողի մոտ ձևավորել յուղանյութերի դասակարգման, հատկությունների մակնիշավորման, ճանաչման և կիրառման կարողություններ:

Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են յուղանյութերի նմուշների, դիդակտիկ նյութեր, սարքեր և ուսումնական գրականություն:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱԶԱՆԱԿԸ՝

Դասախոսություն՝	4 ժամ
Գործնական պարապմունքներ՝	2 ժամ

4.3.5 ՄՈԴՈՒԼ 5. «ՏՐԱԿՏՈՐՆԵՐ»

Մոդուլի դասիչը՝

SU/ԳՓ1-07-001

Մոդուլի նպատակը՝

Այս մոդուլը նախատեսված է «Գյուղատնտեսական արտադրության տրակտորիստմեքենավար» և «Գյուղատնտեսական մեքենաներ և սարքավորումներ վերանորոգող փականագործ» ահրհեսավորների պատրաստման համար: Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ տրակտորների դասակարգման և ընդհանուր կառուցվածքի, տրակտորի շարժիչի ընդհանուր կառուցվածքի, աշխատանքի, հիմնական մեխանիզմների և համակարգերի վերաբերյալ: Ավարտելով այս մոդուլը՝ սովորողը կհամապատասխանի տրակտորների դասակարգումը և ընդհանուր կառուցվածքը, տրակտորային շարժիչների ընդհանուր կառուցվածքը և աշխատանքը:

Մոդուլի մակարդակը՝

1-ին

Մոդուլի տևողությունը՝

14 ժամ դասախոսություն
4 ժամ գործնական պարապմունքներ

Մոդուլի կրեդիտային արժեքը՝

« 0,5 »

Մուտքային պահանջները՝

Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է լիարժեքորեն տիրապետի «Ֆիզիկա» առարկային՝ միջնակարգ դպրոցի ծրագրի ծավալով:

Հատուկ պահանջներ՝

Չկան

Ուսումնառության արդյունքները՝

Այս մոդուլը յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝

1. **իմանա տրակտորների և ինքնագնաց շասսիների դասակարգումը և կառուցվածքը**
2. **իմանա տրակտորային շարժիչների և գյուղատնտեսական ինքնագնաց մեքենաների ընդհանուր կառուցվածքը և աշխատանքը.**
3. **գործարկի շարժիչը:**

Գնահատման կարգը՝

Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների լիարժեք ապահովումն է:

Կատարման (կատարողականության) չափանիշները, գնահատման միջոցները, մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները, երաշխավորված ժամաքանակը ըստ մոդուլի ուսումնառության արդյունքների.

ԱՐԳՅՈՒՆՔ 1. Իմանալ տրակտորների և ինքնագնաց շասսիների դասակարգումը և ընդհանուր կառուցվածքը:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ՝

- ա. տարբերակում է տարբեր մակնիշների տրակտորները և ինքնագնաց շասսիները.
- բ. ճիշտ է շարադրում տրակտորների և ինքնագնաց շասսիների ընդհանուր կառուցվածքը:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՅԸ՝

Սովորողներին առաջարկվելու է շարադրել տրակտորների և ինքնագնաց շասսիների դասակարգումը և ընդանուր կառուցվածքը:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ՝

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է դասախոսությունների միջոցով՝ նպատակ ունենալով սովորողին գիտելիքներ տալ տրակտորների և ինքնագնաց շասսիների դասակարգման և ընդանուր կառուցվածքի վերաբերյալ:

Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են պլակատներ և ուսումնական գրականություն:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ՝

Դասախոսություն՝

4 ժամ

ԱՐԳՅՈՒՆՔ 2. Իմանալ տրակտորային շարժիչների և գյուղատնտեսական ինքնագնաց մեքենաների ընդանուր կառուցվածքը և աշխատանքը:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ՝

- ա. ճիշտ է նկարագրում շարժիչի ընդանուր կառուցվածքը, նրա հիմնական մեխանիզմները և համակարգերը.
- բ. ճիշտ է նկարագրում դիզելային և կարբյուրատորային շարժիչների աշխատանքային ցիկլերը.
- գ. ճիշտ է նկարագրում շարժիչների իրական պրոցեսները:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՅԸ՝

Սովորողին կտրվի տրակտորի որոշակի մակնիշի շարժիչ և կառաջարկվի շարադրել ընդանուր կառուցվածքը, նրա հիմնական մեխանիզմները և համակարգերը, նկարագրել աշխատանքային ցիկլը և շարժիչում կատարվող իրական պրոցեսները:

Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե սովորողը ճիշտ է կատարում բոլոր տրված առաջադրանքները:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ՝

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է դասախոսությունների միջոցով՝ նպատակ ունենալով սովորողին գիտելիքներ տալ տրակտորի շարժիչը շահագործելու համար: Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են տրակտորի շարժիչների վերաբերյալ դի՝ակտիկ նյութեր և չափորոշիչներ, չափիչ գործիքներ, ուսումնական գրականություն:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ՝

Դասախոսություն՝

8 ժամ

Գործնական պարապմունքներ՝

2 ժամ

ԱՐԳՅՈՒՆՔ 3. Գործարկել շարժիչը:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ՝

- ա. ճիշտ է գործարկում դիզելային շարժիչը.
- բ. ճիշտ է շարադրում գործարկման ժամանակ անվտանգության տեխնիկայի պահանջները:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑԸ՝

Սովորողին առաջարկվելու է գործարկել դիզելային շարժիչը սահմանված կարգով:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՈՒՄՈՒՄՆԵՐԸ՝

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է դասախոսությունների և գործնական պարապմունքների միջոցով՝ նպատակ ունենալով ուսանողի մոտ ձևավորել տրակտորի շարժիչը գործարկելու կարողություն:

Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են տրակտորի շարժիչների վերաբերյալ դիժակտիկ նյութեր և չափորոշիչներ, ուսումնական գրականություն:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ՝

Դասախոսություն՝	2 ժամ
Գործնական՝ պարապմունքներ՝	2 ժամ

4.3.6 ՄՈԴՈՒԼ 6. «ՏՐԱԿՏՈՐԻ ՇԱՐԺԻՉԻ ՄԵԽԱՆԻԶՄՆԵՐԸ ԵՎ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐԸ»

Մոդուլի դասիչը՝

SU/ԳՓ1-07-002

Մոդուլի նպատակը՝

Այս մոդուլը նախատեսված է «Գյուղատնտեսական արտադրության տրակտորիստմեքենավար» և «Գյուղատնտեսական մեքենաներ և սարքավորումներ վերանորոգող փականագործ» աիրհեստավորների պատրաստման համար: Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ տրակտորի շարժիչի հիմնական մեխանիզմների և համակարգերի վերաբերյալ և դրանք քանգելու, հավաքելու և կարգավորելու կարողություններ:

Մոդուլի մակարդակը՝

1-ին

Մոդուլի տևողությունը՝

32 ժամ դասախոսություն
40 ժամ գործնական պարապմունքներ

Մոդուլի կրեդիտային արժեքը՝

« 2 »

Մուտքային պահանջները՝

Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի SU1-07-001, SU1-07-002 և SU/ԳՓ1-07-001 մոդուլները:

Հատուկ պահանջներ՝

Չկան

Ուսումնառության արդյունքները՝

Այս մոդուլը յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝

1. քանդել, հավաքել և կարգավորել շուտովիակա-շարժաթևային մեխանիզմը.:
2. քանդել, հավաքել և կարգավորել գազաբաշխիչ մեխանիզմը.
3. սպասարկել շարժիչի սնման համակարգը.
4. սպասարկել շարժիչի յուղման համակարգը.
5. սպասարկել շարժիչի հովացման համակարգ:

Գնահատման կարգը՝

Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների լիարժեք ապահովվումն է:

Կատարման (կատարողականության) չափանիշները, գնահատման միջոցները, մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները, երաշխավորված ժամաքանակը ըստ մոդուլի ուսումնառության արդյունքների.

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1. Քանդել, հավաքել և կարգավորել շուտովիակա-շարժաթևային մեխանիզմը:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ՝

ա. ձիշտ է նկարագրում շուտովիկ-շարժաթևային մեխանիզմի կառուցվածքը և աշխատանքը.

- բ. Ճիշտ է քանդում և հավաքում շուտովիկ-շարժաթևային մեխանիզմի գլանամխոցային խումբը.
- գ. Ճիշտ է քանդում և հավաքում շուտովիկ-շարժաթևային մեխանիզմի ծնկավոր լիսեռը:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑԸ՝

Ուսանողին կտրվի տրակտորի որոշակի մակնիշի շարժիչ: Առաջարկվելու է շարադրել այդ շարժիչի շուտովիկ-շարժաթևային մեխանիզմի կառուցվածքը, նրա մեքենամասերի առանձնահատկությունները և լծորդումների բնույթը, քանդել և հավաքել շուտովիակա-շարժաթևային մեխանիզմի գլանամխոցային խումբը և ծնկավոր լիսեռը:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ՝

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է դասախոսությունների և գործնական պարապմունքների միջոցով՝ նպատակ ունենալով ուսանողի մոտ ձևավորել շուտովիկ-շարժաթևային մեխանիզմի գլանամխոցային խումբը և ծնկավոր լիսեռը քանդելու և հավաքելու կարողություն: Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են տրակտորի շարժիչների վերաբերյալ դիդակտիկ նյութեր և չափորոշիչներ, մոնտաժային աշխատանքների համար գործիքներ, հանիչներ, չափիչ գործիքներ, ուսումնական գրականություն:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ՝

Դասախոսություն՝	6 ժամ
Գործնական պարապմունքներ՝	8 ժամ

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2. Քանդել, հավաքել և կարգավորել գազաբաշխիչ մեխանիզմը:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ՝

- ա. Ճիշտ է նկարագրում գազաբաշխիչ մեխանիզմի կառուցվածքը և աշխատանքը.
- բ. Ճիշտ է քանդում և հավաքում գազաբաշխիչ մեխանիզմը.
- գ. Ճիշտ է կարգավորում բաշխիչ լիսեռի առանցքային տեղաշարժը, կափույրների բացակները և ճնշանվազման մեխանիզմը.
- դ. Ճիշտ է տեղադրում գազաբաշխիչ ժանանիվները և ստուգում գազաբաշխման փուլերը.

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑԸ՝

Ուսանողին կտրվի տրակտորի որոշակի մակնիշի շարժիչ: Առաջարկվելու է շարադրել այդ շարժիչի գազաբաշխիչ մեխանիզմի կառուցվածքը և աշխատանքը, նրա մեքենամասերի առանձնահատկությունները, քանդել և հավաքել գազաբաշխիչ մեխանիզմը, կարգավորել գազաբաշխիչ և ճնշանվազման մեխանիզմները, ըստ նշանների տեղադրել ժանանիվները:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ՝

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է դասախոսությունների և գործնական պարապմունքների միջոցով՝ նպատակ ունենալով ուսանողի մոտ ձևավորել տրակտորի շարժիչի գազաբաշխիչ մեխանիզմը քանդելու, հավաքելու և կարգավորելու կարողություններ: Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են տրակտորի շարժիչների վերաբերյալ դի՝ակտիկ նյութեր և չափորոշիչներ, մոնտաժային աշխատանքների համար գործիքներ, հանիչներ, չափիչ գործիքներ, ուսումնական գրականություն:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ՝

Դասախոսություն՝	4 ժամ
-----------------	-------

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3. Սպասարկել շարժիչի սնման համակարգը:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ՝

- ա. ճիշտ է նկարագրում շարժիչի սնման համակարգի կառուցվածքը, աշխատանքը, առանձին մեխանիզմների կառուցվածքը և նշանակությունը.
- բ. ճիշտ է ստուգում գոտիչի տեխնիկական վիճակը, հավաքում այն և տեղադրում շարժիչի վրա.
- գ. ճիշտ է կարգավորում կարբյուրատորը.
- դ. ճիշտ է որոշում վառելիքի մատուցման մոմենտը.
- ե. ճիշտ է ստուգում և կարգավորում բոցամուղերը.
- զ. ճիշտ է շարադրում ավտոտրակտորային շարժիչների համար օգտագործվող վառելանյութերի դասակարգումը և նրանց հատկությունները.

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑԸ՝

Ուսանողին կտրվեն մի շարք առաջադրանքներ շարժիչի սնման համակարգի կառուցվածքին և աշխատանքին վերաբերվող գիտելիքները և կարողությունները ստուգելու նպատակով՝ որոշել գոտիչների և կարբյուրատորի տեխնիկական վիճակը, հատուկ սարքով (մոմենտոսկոպով) որոշել վառելիքի մատուցման մոմենտը և կարգավորել այն, քանդել բոցամուղը, շարադրել նրա կառոճցվածքը և բացատրել աշխատանքը, հավաքել բոցամուղը, ստուգել վառելիքի փոշիացման որակը, ստուգել բոցամուղի հերմետիկությունը, ստուգել և կարգավորել վառելիքի ներածման սկզբի ճնշումը, որոշել բոցամուղի անցունակությունը: Արդյունքի ձեռքբերումը հիմնված կլինի սահմանված կատարման բոլոր չափանիշների վրա, որի համար ուսանողը պետք է կատարի բոլոր առաջադրանքները:

ՄԵԹՈՂԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՈՒՍՈՒՐՄԱՆԵՐԸ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է դասախոսությունների և գործնական պարապմունքների միջոցով՝ նպատակ ունենալով ուսանողի մոտ ձևավորել տրակտորի շարժիչի սնման համակարգը սպասարկելու կարողություններ: Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են տրակտորի շարժիչների վերաբերյալ դիդակտիկ նյութեր և չափորոշիչներ, մոնտաժային աշխատանքների համար գործիքներ, հանիչներ, չափիչ գործիքներ և սարքեր, ուսումնական գրականություն:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ՝

Դասախոսություն՝	10 ժամ
Գործնական պարապմունքներ՝	14 ժամ

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4. Սպասարկել շարժիչի յուղման համակարգը:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ՝

- ա. ճիշտ է նկարագրում շարժիչի յուղման համակարգի կառուցվածքը, աշխատանքը, առանձին մեխանիզմների կառուցվածքը և նշանակությունը.
- բ. ճիշտ է ստուգում յուղի պոմպի և գոտիչի տեխնիկական վիճակը, հավաքում այն և տեղադրում շարժիչի վրա.
- գ. ճիշտ է շարադրում տրակտորների համար օգտագործվող յուղերի և քսայուղերի դասակարգումը և նրանց հատկությունները:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՅԸ՝

Ուսանողին կտրվեն մի շարք առաջադրանքներ շարժիչի յուղման համակարգի կառուցվածքին և աշխատանքին վերաբերվող գիտելիքները և կարողությունները ստուգելու նպատակով: Ուսանողին առաջարկվելու է որոշել յուղի պոմպի և գտիչի տեխնիկական վիճակը և տալ դրա գնահատականը: Արդյունքի ձեռքբերումը հիմնված կլինի սահմանված կատարման բոլոր չափանիշների վրա, որի համար ուսանողը պետք է կատարի բոլոր առաջադրանքները: Աշխատանքի կատարումը գրանցելու համար պետք է օգտագործել համապատասխան ստուգման թերթիկ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է դասախոսությունների և գործնական պարապմունքների միջոցով՝ նպատակ ունենալով ուսանողի մոտ ձևավորել տրակտորի շարժիչի յուղման համակարգը սպասարկելու կարողություններ: Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են տրակտորի շարժիչների վերաբերյալ դիդակտիկ նյութեր և չափորոշիչներ, ստենդեր, մոն-տաժային աշխատանքների համար գործիքներ, հանիչներ, չափիչ գործիքներ, ուսումնական գրականություն:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ՝

- Դասախոսություն՝ 8 ժամ
- Գործնական պարապմունքներ՝ 6 ժամ

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 5. Սպասարկել շարժիչի հովացման համակարգ:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ՝

- ա. ճիշտ է նկարագրում շարժիչի հովացման համակարգի կառուցվածքը, աշխատանքը, առանձին մեխանիզմների կառուցվածքը և նշանակությունը.
- բ. ճիշտ է ստուգում ջրի պոմպի և օդափոխիչի տեխնիկական վիճակը, քանդում և հավաքում այն և տեղադրում շարժիչի վրա.
- գ. ճիշտ է ստուգում հովացման համակարգի սարքերի տեխնիկական վիճակը.

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՅԸ՝

Ուսանողին կտրվեն մի շարք առաջադրանքներ շարժիչի հովացման համակարգի կառուցվածքին և աշխատանքին վերաբերվող գիտելիքները և կարողությունները ստուգելու նպատակով՝ որոշել ջրի պոմպի և օդափոխիչի տեխնիկական վիճակը և գնահատել այն, ստուգել թերմոստատի տեխնիկական վիճակը: Արդյունքի ձեռքբերումը հիմնված կլինի սահմանված կատարման բոլոր չափանիշների վրա, որի համար ուսանողը պետք է կատարի բոլոր առաջադրանքները: Աշխատանքի կատարումը գրանցելու համար պետք է օգտագործել համապատասխան ստուգման թերթիկ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է դասախոսությունների և գործնական պարապմունքների միջոցով, նպատակ ունենալով ուսանողի մոտ ձևավորել տրակտորի շարժիչի հովացման համակարգը սպասարկելու կարողություններ: Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են տրակտորի շարժիչների վերաբերյալ դիդակտիկ նյութեր և չափորոշիչներ, մոնտաժային աշխատանքների համար գործիքներ, հանիչներ, չափիչ գործիքներ, ուսումնական գրականություն:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ՝

Դասախոսություն՝	4 ժամ
Գործնական պարապմունքներ՝	6 ժամ

4.3.7 ՄՈԴՈՒԼ 7. «ՏՐԱԿՏՈՐՆԵՐԻ ԷԼԵԿՏՐԱԿԱՆ ՍԱՐՔԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐ»

Մոդուլի դասիչը՝

SU/ԳՓ1-07-003

Մոդուլի նպատակը՝

Այս մոդուլը նախատեսված է «Գյուղատնտեսական արտադրության տրակտորիստմեքենավար» և «Գյուղատնտեսական մեքենաներ և սարքավորումներ վերանորոգող փականագործ» ահրիեստավորների պատրաստման համար: Մոդուլի նպատակն է ուսանողին տալ գիտելիքներ տրակտորի էլեկտրական սարքավորումների ընդանուր կառուցվածքի, աշխատանքի, հիմնական խմբերի վերաբերյալ և ձևավորել դրանն շահագործելու կարողություններ:

Մոդուլի մակարդակը՝

1-ին

Մոդուլի տևողությունը՝

12 ժամ դասախոսություն
24 ժամ գործնական պարապունքներ

Մոդուլի կրեդիտային արժեքը՝

«1 »

Մութթային պահանջները՝

Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի SU1-07-001 և SU/ԳՓ1-07-002 մոդուլները:

Հատուկ պահանջներ՝

Չկան

Ուսումնառության արդյունքները՝

Այս մոդուլն յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝

1. իմանա տրակտորների էլեկտրական սարքավորումների նշանակությունը, աշխատանքը, հիմնական կարգավորումները.
2. հանի և տեղադրի տրակտորի գեներատորը, կարգավորի շարժափոկի ձգվածությունը.
3. ստուգի և սպասարկի մարտկոցային կուտակիչները.
4. կարգավորի վառոցքի մոմենտը.
5. կարգավորի տրակտորի լուսավորման և լուսագդանշանային համակարգը.
6. հայտնաբերի և պարզ եղանակներով վերացնի տրակտորների էլեկտրասարքավորումների հիմնական անսարքությունները:

Գնահատման կարգը

Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշի լիարժեք ապահովվումն է:

Կատարման (կատարողականության) չափանիշները, գնահատման միջոցները, մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները, երաշխավորված ժամաքանակը ըստ մոդուլի ուսումնառության արդյունքների:

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1. Իմանալ տրակտորների էլեկտրական սարքավորումների նշանակությունը, աշխատանքը, հիմնական կարգավորումները:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇԸ՝

- ճիշտ է շարադրում էլեկտրական սարքավորումների նշանակությունը և նրանց հիմնական խմբերը՝ հոսանքի աղբյուրները, վառոցքի համակարգը, լուսավորման և լուսագդանշանային համակարգը:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑԸ՝

Սովորողին կտրվեն մի շարք առաջադրանքներ էլեկտրական սարքավորումների նշանակության և նրանց հիմնական խմբերի կառուցվածքին և աշխատանքին վերաբերվող գիտելիքների ստուգելու նպատակով: Աշխատանքի կատարումը գրանցելու համար պետք է օգտագործել համապատասխան ստուգման թերթիկ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՈՒՍՈՒՐՄԱՆԵՐԸ՝

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է դասախոսությունների և գործնական պարապմունքների միջոցով՝ նպատակ ունենալով ուսանողին տալ գիտելիքներ տրակտորի էլեկտրական սարքավորումների վերաբերյալ:

Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են տրակտորի էլեկտրասարքավորումների վերաբերյալ դիդակտիկ նյութեր և չափորոշիչներ, մոնտաժային աշխատանքների համար գործիքներ, ստենդեր, հանիչներ, չափիչ գործիքներ, ուսումնական գրականություն

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ՝

Դասախոսություն՝ 2 ժամ

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2. Հանել և տեղադրել տրակտորի գեներատորը, կարգավորել շարժափոկի ձգվածությունը:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ՝

- ա. ճիշտ է շարադրում գեներատորի կառուցվածքը և աշխատանքը,
- բ. ճիշտ է հանում և տեղադրում գեներատորը, կարգավորում շարժափոկի ձգվածությունը:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑԸ՝

Սովորողին առաջարկվելու է հանել գեներատորը, շարադրել նրա կառուցվածքը և աշխատանքը, ստուգել գեներատորի փաթույթների վիճակը, տեղադրել գեներատորը և կարգավորել շարժափոկի ձգվածությունը:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՈՒՍՈՒՐՄԱՆԵՐԸ՝

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է դասախոսությունների և գործնական պարապմունքների միջոցով՝ նպատակ ունենալով ուսանողի մոտ ձևավորել տրակտորի գեներատորը շահագործելու կարողություններ:

Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են տրակտորի էլեկտրասարքավորումների վերաբերյալ դիդակտիկ նյութեր և չափորոշիչներ, մոնտաժային աշխատանքների համար գործիքներ, ստենդեր, հանիչներ, չափիչ գործիքներ, ուսումնական գրականություն

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ`

Դասախոսություն`	2 ժամ
Գործնական պարապմունքներ`	4 ժամ

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3. Ստուգել և սպասարկել մարտկոցային կուտակիչները:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ`

- ա. ճիշտ է շարադրում մարտկոցային կուտակիչների սպասարկման կարգը.
- բ. ճիշտ է ստուգում մարտկոցային կուտակիչների տեխնիկական վիճակը հատուկ գործիքների օգնությամբ:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑԸ`

Սովորողին առաջարկվելու է շարադրել մարտկոցային կուտակիչների սպասարկման կարգը և ստուգել դրանց տեխնիկական վիճակը բեռնվածքի երկժանու և խտաչափի օգնությամբ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է դասախոսությունների և գործնական պարապմունքների միջոցով` նպատակ ունենալով ուսանողի մոտ ձևավորել տրակտորի մարտկոցը շահագործելու կարողություններ: Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են տրակտորի էլեկտրասարքավորումների վերաբերյալ դիդակտիկ նյութեր և չափորոշիչներ, մոնտաժային աշխատանքների համար գործիքներ, ստենդեր, հանիչներ, չափիչ գործիքներ, ուսումնական գրականություն

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ`

Դասախոսություն`	2 ժամ
Գործնական պարապմունքներ`	4 ժամ

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4. Կարգավորել վառոցքի մոմենտը:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ`

- ա. ճիշտ է շարադրում վառոցքի մոմենտի ազդեցությունը շարժիչի աշխատանքի վրա.
- բ. ճիշտ է կարգավորում վառոցքի մոմենտը:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑԸ`

Սովորողին առաջարկվելու է շարադրել վառոցքի մոմենտի ազդեցությունը շարժիչի աշխատանքի վրա և կարգավորել վառոցքի մոմենտը

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է դասախոսությունների և գործնական պարապմունքների միջոցով` նպատակ ունենալով ուսանողի մոտ ձևավորել տրակտորի վառոցքի համակարգը շահագործելու կարողություններ: Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են տրակտորի էլեկտրասարքավորումների վերաբերյալ դիդակտիկ

նյութեր և չափորոշիչներ, մոնտաժային աշխատանքների համար գործիքներ, ստենդեր, հանիչներ, չափիչ գործիքներ, ուսումնական գրականություն

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ՝

Դասախոսություն՝ 4 ժամ
Գործնական պարապմունքներ՝ 6 ժամ

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 5. Կարգավորել տրակտորի լուսավորման և լուսազդանշանային համակարգը:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ՝

- ա. ճիշտ է շարադրում տրակտորների լուսավորման և լուսազդանշանային համակարգի կառուցվածքը.
- բ. ճիշտ է կարգավորում տրակտորի լապտերի լույսը:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑԸ՝

Սովորողին առաջարկվելու է շարադրել տրակտորի լուսավորման և լուսազդանշանային համակարգի մեջ մտնող սարքերի կառուցվածքը հետևյալ ընթացակարգով՝ լապտերի կառուցվածքը, լույսի գործարկիչների և փոխարկիչների կառուցվածքը, ազդանշանային գործարկիչների կառուցվածքը, ձայնային ազդանշանի կառուցվածքը և նրա կարգավորումը, ինչպես նաև կառաջարկվի կարգավորել լապտերի լույսը: Արդյունքի ձեռքբերումը հիմնված կլինի սահմանված կատարման բոլոր չափանիշների վրա, որի համար ուսանողը պետք է կատարի բոլոր առաջդրանքները:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է դասախոսությունների և գործնական պարապմունքների միջոցով՝ նպատակ ունենալով ուսանողի մոտ ձևավորել տրակտորի լուսավորման և լուսազդանշանային համակարգը շահագործելու կարողություններ: Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են տրակտորի էլեկտրասարքավորումների վերաբերյալ դիդակտիկ նյութեր և չափորոշիչներ, մոնտաժային աշխատանքների համար անհրաժեշտ գործիքներ, ստենդեր, հանիչներ, չափիչ գործիքներ, ուսումնական գրականություն:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ՝

Դասախոսություն՝ 2 ժամ
Գործնական պարապմունքներ՝ 4 ժամ

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 6. Հայտնաբերել և պարզ եղանակներով վերացնել տրակտորների էլեկտրասարքավորումների հիմնական անսարքությունները:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ՝

- ա. ճիշտ է շարադրում էլեկտրասարքավորումների հիմնական անսարքությունները,
- բ. հայտնաբերում է էլեկտրասարքավորումների հիմնական անսարքությունները պարզ եղանակներով:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑԸ՝

Սովորողին կտրվեն մի շարք առաջադրանքներ՝ էլեկտրական սարքավորումների անսարքությունների իմացությունը և դրանց վերացնելու կարողությունները ստուգելու

նպատակով: Արդյունքի ձեռքբերումը հիմնված կլինի սահմանված կատարման բոլոր չափանիշների վրա, որի համար ուսանողը պետք է կատարի բոլոր առաջադրանքները:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՈՒՍՈՒՐՄԱՆԸ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է գործնական պարապմունքների միջոցով՝ նպատակ ունենալով ուսանողի մոտ ձևավորել տրակտորի էլեկտրական սարքավորումների անսարքությունները պարզ եղանակներով վերացնելու կարողություններ:

Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են տրակտորի էլեկտրասարքավորումների վերաբերյալ դիդակտիկ նյութեր և չափորոշիչներ, մոնտաժային աշխատանքների համար գործիքներ, ստենդեր, հանիչներ, չափիչ գործիքներ, ուսումնական գրականություն

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ՝

Գործնական պարապմունքներ՝ 8 ժամ

4.3.8 ՄՈԴՈՒԼ 8. «ՏՐԱԿՏՈՐՆԵՐԻ ՈՒԺԱՅԻՆ ՓՈԽԱՆՑՈՒՄԸ»

Մոդուլի դասիչը՝

SU/ԳՓ1-07-004

Մոդուլի նպատակը՝

Այս մոդուլը նախատեսված է «Գյուղատնտեսական արտադրության տրակտորիստմեքենավար» ահրհեստավորի պատրաստման համար: Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ տրակտորի ուժային փոխանցումների նշանակության, կցորդման ագույցների և Այս մոդուլը նախատեսված է «Գյուղատնտեսական արտադրության տրակտորիստմեքենավար» և «Գյուղատնտեսական մեքենաներ և սարքավորումներ վերանորոգող փականագործ» ահրհեստավորների պատրաստման համար:աբերյալ և այդ մեխանիզմների խնամքն իրականացնելու կարողություններ:

Մոդուլի մակարդակը՝

1-ին

Մոդուլի տևողությունը՝

16 ժամ դասախոսություն
20 ժամ գործնական պարապմունքներ

Մոդուլի կրեդիտային արժեքը՝

«1»

Մութթային պահանջները՝

Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի SU-07-001 և SU/ԳՓ1-07-001 մոդուլները:

Հատուկ պահանջներ՝

Չկան

Ուսումնառության արդյունքները

Այս մոդուլն յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝

1. **իմանա տրակտորների ուժային փոխանցումների նշանակությունը, կցորդման ագույցների և միջանկյալ միացումների, տարբեր մակնիշի տրակտորների փոխանցումների տուփերի կառուցվածքը, աշխատանքը և իրականացնելի դրանց տեխնիկական խմանքը:**

Գնահատման կարգը

Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշի լիարժեք ապահովվումն է:

Կատարման (կատարողականության) չափանիշները, գնահատման միջոցները, մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները, երաշխավորված ժամաքանակը ըստ մոդուլի ուսումնառության արդյունքների.

ԱՐԴՑՈՒՆՔ 1. Իմանալ տրակտորների ուժային փոխանցումների նշանակությունը, կցորդման ագույցների և միջանկյալ միացումների, տարբեր մակնիշի տրակտորների փոխանցումների տուփերի կառուցվածքը, աշխատանքը և իրականացնելի դրանց տեխնիկական խմանքը:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇԸ՝

ա. ճիշտ է շարադրում տրակտորների ուժային փոխանցման նշանակությունը և նրա հիմնական մեխանիզմների կառուցվածքը .

բ. Ճիշտ է իրականացնում տրակտորների ուժային փոխանցման մեխանիզմների (կցորդման ագույց, միջանկյալ միացում, փոխանցումների տուփե, ոլորող մոմենտի ավելացուցիչ, բաշխիչ տուփ, կարդանային փոխանցում, հետևի կամրջակ) խնամքը:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑԸ`

Սովորողին կտրվեն մի շարք առաջադրանքներ` ուժային փոխանցման նշանակության և նրա հիմնական մեխանիզմների կառուցվածքին և աշխատանքին վերաբերվող գիտելիքների ստուգելու նպատակով:

Արդյունքի ձեռքբերումը հիմնված կլինի սահմանված կատարման բոլոր չափանիշների վրա, որի համար ուսանողը պետք է կատարի բոլոր առաջադրանքները: Աշխատանքի կատարումը գրանցելու համար պետք է օգտագործել համապատասխան ստուգման թերթիկ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է դասախոսությունների և գործնական պարապմունքների միջոցով` նպատակ ունենալով ուսանողին տալ գիտելիքներ տրակտորի ուժային փոխանցման մասին և ձևավորել դրա խնամքի կարողություններ:

Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են տրակտորի ուժային փոխանցման վերաբերյալ դիդակտիկ նյութեր և չափորոշիչներ, մոնտաժային աշխատանքների համար գործիքներ, ստենդեր, հանիչներ, չափիչ գործիքներ, ուսումնական գրականություն:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ`

Դասախոսություն` 16 ժամ

Գործնական պարապմունքներ` 20 ժամ

4.3.9 ՄՈԴՈՒԼ 9. «ՏՐԱԿՏՈՐՆԵՐԻ ԸՆԹԱՑՔԱՅԻՆ ՄԱՍԸ ԵՎ ՂԵԿԱՎԱՐՄԱՆ ՄԵԽԱՆԻԶՄՆԵՐԸ»

Մոդուլի դասիչը՝

SU/ԳՓ1-07-005

Մոդուլի նպատակը՝

Այս մոդուլը նախատեսված է «Գյուղատնտեսական արտադրության տրակտորիստմեքենավար» և «Գյուղատնտեսական մեքենաներ և սարքավորումներ վերանորոգող փականագործ» ահրեստավորների պատրաստման համար: Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ թրթուրավոր և անիվավոր տրակտորների ընթացքային մասի և ղեկավարման մեխանիզմների, արգելակման համակարգերի կառուցվածքի մասին և ձևավորել դրանց կարգավորման կարողություններ:

Մոդուլի մակարդակը՝

Մոդուլի տևողությունը՝

16 ժամ դասախոսություն
20 ժամ գործնական պարապունքներ

Մոդուլի կրեդիտային արժեքը՝

«1»

Մութքային պահանջները՝

Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի SU1-07-001 և SU/ԳՓ1-07-001 մոդուլները:

Հատուկ պահանջներ՝

Չկան

Ուսումնառության արդյունքները՝

Այս մոդուլն յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝

1. **Իմանալ թրթուրավոր և անիվավոր տրակտորների ընթացքային մասի ու ղեկավարման մեխանիզմների կառուցվածքը և կատարի դրանց հիմնական կարգավորումները:**

Գնահատման կարգը՝

Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշի լիարժեք ապահովվումն է:

Կատարման (կատարողականության) չափանիշները, գնահատման միջոցները, մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները, երաշխավորված ժամաքանակը ըստ մոդուլի ուսումնառության արդյունքների.

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1. Իմանալ թրթուրավոր և անիվավոր տրակտորների ընթացքային մասի ու ղեկավարման մեխանիզմների կառուցվածքը և կատարել դրանց հիմնական կարգավորումները:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ՝

ա. ճիշտ է շարադրում թրթուրավոր և անիվավոր տրակտորների ընթացքային մասի նշանակությունը և դրա հիմնական մեխանիզմների կառուցվածքը.

բ. ճիշտ է կատարում առջևի կամրջակի, անիվների ու դողերի, թրթուրային շարժասարքի կարգավորումները:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑԸ`

Սովորողին կտրվեն մի շարք առաջադրանքներ տրակտորների ընթացքային մասի նշանակության և նրա հիմնական մեխանիզմների կառուցվածքին և աշխատանքին վերաբերվող գիտելիքները և դրանց հիմնական կարգավորումները կատարելու կորողությունները ստուգելու նպատակով: Արդյունքի ձեռքբերումը հիմնված կլինի սահմանված կատարման բոլոր չափանիշների վրա, որի համար ուսանողը պետք է կատարի բոլոր առաջադրանքները: Աշխատանքի կատարումը գրանցելու համար պետք է օգտագործել համապատասխան ստուգման թերթիկ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է դասախոսությունների և գործնական պարապմունքների միջոցով` նպատակ ունենալով ուսանողի մոտ ձևավորել տրակտորի ընթացքային մասի հիմնական կարգավորումները կատարելու կարողություններ: Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են տրակտորի ընթացքային մասի վերաբերյալ դիդակտիկ նյութեր և չափորոշիչներ, մոնտաժային աշխատանքների համար գործիքներ, ստենդեր, հանիչներ, չափիչ գործիքներ, ուսումնական գրականություն:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ`

Դասախոսություն`	16 ժամ
Գործնական պարապմունքներ`	20 ժամ

4.3.10 ՄՈԴՈՒԼ 10. «ՏՐԱԿՏՈՐՆԵՐԻ ՕԺԱՆԴԱԿ ՄԵԽԱՆԻԶՄՆԵՐԸ ԵՎ ՍԱՐՔԵՐԸ»

Մոդուլի դասիչը՝

SU/ԳՓ1-07-006

Մոդուլի նպատակը՝

Այս մոդուլը նախատեսված է «Գյուղատնտեսական արտադրության տրակտորիստմեքենավար» և «Գյուղատնտեսական մեքենաներ և սարքավորումներ վերանորոգող փականագործ» աիրհեստավորների պատրաստման համար: Մոդուլի նպատակն է ուսանողին տալ գիտելիքներ թրթուրավոր և անիվավոր տրակտորների օժանդակ մեխանիզմների ու սարքերի վերաբերյալ և ձևավերել դրանց կարգավորման կարողություններ:

Մոդուլի մակարդակը՝

1-ին

Մոդուլի տևողություն՝

12 ժամ դասախոսություն

15 ժամ գործնական պարապմունքներ

Մոդուլի կրեդիտային արժեքը՝

«0,75»

Մութթային պահանջները՝

Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի SU1-07-001 և SU/ԳՓ1-07-001 մոդուլները:

Հատուկ պահանջներ՝

Չկան

Ուսումնառության արդյունքները՝

Այս մոդուլն յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝

1. իմանալ տրակտորների օժանդակ մեխանիզմների և սարքերի նշանակությունը, կառուցվածքն ու աշխատանքը և կարգավորի դրանք.
2. իմանալ տրակտորների հիդրավլիկ կախման համակարգի նշանակությունը, կառուցվածքը և կարգավորի այն:

Գնահատման կարգը՝

Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշի լիարժեք ապահովվումն է:

Կատարման (կատարողականության) չափանիշները, գնահատման միջոցները, մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները, երաշխավորված ժամաքանակը ըստ մոդուլի ուսումնառության արդյունքների.

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1. Իմանալ տրակտորների օժանդակ մեխանիզմների և սարքերի նշանակությունը, կառուցվածքն ու աշխատանքը և կարգավորել դրանք.

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ՝

ա. ճիշտ է ներկայացնում տրակտորների օժանդակ մեխանիզմների և սարքերի նշանակությունը, կառուցվածքը և աշխատանքը.

բ. ճիշտ է կարգավորում տրակտորների օժանդակ մեխանիզմները:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑԸ՝

Սովորողին կտրվեն մի շարք առաջադրանքներ օժանդակ մեխանիզմների և սարքերի նշանակության, կառուցվածքի և աշխատանքին վերաբերվող գիտելիքների և դրանց կարգավորման կարողությունները ստուգելու նպատակով: Արդյունքի ձեռքբերումը հիմնված կլինի սահմանված կատարման բոլոր չափանիշների վրա, որի համար ուսանողը պետք է կատարի բոլոր առաջադրանքները: Աշխատանքի կատարումը գրանցելու համար պետք է օգտագործել համապատասխան ստուգման թերթիկ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է դասախոսությունների և գործնական պարապմունքների միջոցով՝ նպատակ ունենալով ուսանողի մոտ ձևավորել տրակտորների օժանդակ մեխանիզմները կարգավորելու կարողություններ: Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են տրակտորի վերաբերյալ դիդակտիկ նյութեր և չափորոշիչներ, մոնտաժային աշխատանքների համար գործիքներ, ստենդեր, հանիչներ, չափիչ գործիքներ, ուսումնական գրականություն:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ՝

Դասախոսություն՝	4 ժամ
Գործնական պարապմունքներ՝	6 ժամ

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2. Իմանալ տրակտորների հիդրավլիկ կախման համակարգի նշանակությունը, կառուցվածքը և կարգավորել այն:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ՝

- ա. ճիշտ է շարադրում տրակտորի հիդրավլիկ կախման համակարգի նշանակությունը, կառուցվածքը և աշխատանքը.
- բ. ճիշտ է կարգավորում հիդրավլիկ կախման մեխանիզմը:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑԸ՝

Սովորողին կտրվեն մի շարք առաջադրանքներ՝ հիդրավլիկ կախման համակարգի նշանակության, կառուցվածքի և աշխատանքի վերաբերյալ գիտելիքները և դրա կարգավորման կարողությունները ստուգելու նպատակով: Արդյունքի ձեռքբերումը հիմնված կլինի սահմանված կատարման բոլոր չափանիշների վրա, որի համար ուսանողը պետք է կատարի բոլոր առաջադրանքները: Աշխատանքի կատարումը գրանցելու համար պետք է օգտագործել համապատասխան ստուգման թերթիկ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է դասախոսությունների և գործնական պարապմունքների միջոցով՝ նպատակ ունենալով ուսանողի մոտ ձևավորել տրակտորի հիդրավլիկ կախման համակարգ կարգավորելու կարողություններ:

Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են տրակտորի վերաբերյալ դիդակտիկ նյութեր և չափորոշիչներ, մոնտաժային աշխատանքների համար գործիքներ, ստենդեր, հանիչներ, չափիչ գործիքներ, ուսումնական գրականություն:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ՝

Դասախոսություն՝	8 ժամ
Գործնական պարապմունքներ՝	9 ժամ

4.3.11 ՍՈՂՈՒԼ 11. «ՏՐԱԿՏՈՐՆԵՐԻ ՎԱՐՄԱՆ ՀԻՄՈՒՔՆԵՐԸ ԵՎ ԵՐԹԵՎԵԿՈՒԹՅԱՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆԸ»

Մոդուլի դասիչը՝

SU1-07-003

Մոդուլի նպատակը՝

Այս մոդուլը նախատեսված է «Գյուղատնտեսական արտադրության տրակտորիստմեքենավար» ահրհեստավորի պատրաստման համար: Մոդուլի նպատակն է ովորողին տալ գիտելիքներ տրակտորների վրա աշխատելու ժամանակ կիրառվող անվտանգության տեխնիկայի կանոնների, տրակտորների վարման տեխնիկայի, տրակտորիստին անհրաժեշտ հոգեֆիզիկական և հոգեկան պահանջվող հատկությունների, երթևեկության բնականոն և ոչ բնականոն (կրիտիկական) ռեժիմներում տրակտորիստի գործողությունների, ճանապարհային պայմանների և երթևեկության անվտանգության մասին և ձևավորել տրակտորներ վարելու կարողություններ:

Մոդուլի մակարդակը՝

1-ին

Մոդուլի տևողությունը՝

12 ժամ դասախոսություն
24 ժամ գործնական պարապումներ

Մութքային պահանջները՝

Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի SU/Գ-Փ1-07-001, SU/Գ-Փ1-07-002, SU/Գ-Փ1-07-003, SU/Գ-Փ1-07-004 և SU/Գ-Փ1-07-005 մոդուլները:

Հատուկ պահանջներ՝

Չկան

Ուսումնառության արդյունքները

Այս մոդուլն յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝

1. **իմանա տրակտորների վրա աշխատելու անվտանգության տեխնիկայի կանոնները.**
2. **իմանա տրակտորիստին անհրաժեշտ հոգեֆիզիկական և հոգեկան հատկությունները.**
3. **իմանա տրակտորների վարման տեխնիկան, տրակտորիստի գործողությունները երթևեկության բնականոն և ոչ բնականոն (կրիտիկական) ռեժիմներում, ճանապարհային պայմանները և երթևեկության անվտանգությունը.**
4. **վարի տրակտորներ:**

Գնահատման կարգը

Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշի լիարժեք ապահովվումն է:

Կատարման (կատարողականության) չափանիշները, գնահատման միջոցները, մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները, երաշխավորված ժամաքանակը ըստ մոդուլի ուսումնառության արդյունքների.

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1. Իմանալ տրակտորների վրա աշխատելու անվտանգության տեխնիկայի կանոնները.

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇԸ՝

- ճիշտ է շարադրում տրակտորների վրա աշխատելու ժամանակ կիրառվող անվտանգության տեխնիկայի կանոնները.

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՅԸ՝

Սովորողին կտրվեն մի շարք առաջադրանքներ տրակտորների վրա աշխատելու ժամանակ կիրառվող անվտանգության տեխնիկայի կանոններին վերաբերվող գիտելիքների ստուգելու նպատակով: Աշխատանքի կատարումը գրանցելու համար պետք է օգտագործել համապատասխան ստուգման թերթիկ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է դասախոսությունների միջոցով՝ նպատակ ունենալով ուսանողին տալ գիտելիքներ տրակտորների վրա աշխատելու ժամանակ կիրառվող անվտանգության տեխնիկայի կանոնների մասին.

Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են տաբեր դիդակտիկ նյութեր և չափորոշիչներ, ուսումնական գրականություն

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ՝

Դասախոսություն՝ 2 ժամ

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2. Իմանալ տրակտորիստի փսիխոֆիզիկական և հոգեկան պահանջվող հատկությունները:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇԸ՝

- ճիշտ է շարադրում տրակտորիստին անհրաժեշտ հոգեֆիզիկական և հոգեկան պահանջվող հատկությունները:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՅԸ՝

Սովորողին կտրվեն մի շարք առաջադրանքներ՝ տրակտորիստին անհրաժեշտ հոգեֆիզիկական և հոգեկան հատկություններին վերաբերվող գիտելիքների ստուգելու նպատակով: Աշխատանքի կատարումը գրանցելու համար պետք է օգտագործել համապատասխան ստուգման թերթիկ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է դասախոսությունների միջոցով՝ նպատակ ունենալով ուսանողին տալ գիտելիքներ տրակտորիստին անհրաժեշտ հոգեֆիզիկական և հոգեկան պահանջվող հատկությունների մասին:

Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են տաբեր դիդակտիկ նյութեր և չափորոշիչներ, ուսումնական գրականություն

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ՝

Դասախոսություն՝ 2 ժամ

ԱՐԴՑՈՒՆՔ 3. Իմանալ տրակտորների վարման տեխնիկան, տրակտորիստի գործողությունները երթևեկության բնականոն և ոչ բնականոն (կրիտիկական) ռեժիմներում, երթևեկության անվտանգությունը տարբեր ճանապարհների պայմաններում:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ՝

- ա. Ճիշտ է շարադրում տրակտորների վարման տեխնիկան,
- բ. Ճիշտ է շարադրում տրակտորիստի գործողությունները երթևեկության բնականոն և ոչ բնականոն (կրիտիկական) ռեժիմներում,
- գ. Ճիշտ է շարադրում երթևեկության անվտանգության պահանջները տարբեր ճանապարհների պայմաններում:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑԸ՝

Սովորողին կտրվեն մի շարք առաջադրանքներ՝ տրակտորների վարման տեխնիկայի, երթևեկության բնականոն և ոչ բնականոն (կրիտիկական) ռեժիմներում տրակտորիստի գործողությունների, տարբեր ճանապարհների պայմաններում երթևեկության անվտանգության պահանջների վերաբերյալ և կպահանջվի ճիշտ կատարել բոլոր առաջադրանքները: Արդյունքի ձեռքբերումը հիմնված կլինի սահմանված կատարման բոլոր չափանիշների վրա: Աշխատանքի կատարումը գրանցելու համար պետք է օգտագործել համապատասխան ստուգման թերթիկ:

ՄԵԹՈՂԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՈՒՍՈՒՐՄԱՆ ԵՐԿՐԱՆՆԵՐԸ՝

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է դասախոսությունների միջոցով՝ նպատակ ունենալով ուսանողին տալ գիտելիքներ տրակտորների վարման տեխնիկայի, երթևեկության բնականոն և ոչ բնականոն (կրիտիկական) ռեժիմներում տրակտորիստի գործողությունների, տարբեր ճանապարհների պայմաններում երթևեկության անվտանգության պահանջների մասին:

Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են տարբեր դիդակտիկ նյութեր և չափորոշիչներ, ուսումնական գրականություն:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ՝

Դասախոսություն՝ 8 ժամ

ԱՐԴՑՈՒՆՔ 4. Վարել տրակտորներ:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ՝

- ճիշտ է վարում տրակտորը:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑԸ՝

Սովորողին կառաջարկվեն երթուճակ տրակտորի վրա կատարել մի շարք վարժություններ: Արդյունքի ձեռքբերումը հիմնված կլինի բոլոր պահանջների կատարման վրա, որի համար ուսանողը պետք է կատարի բոլոր վարժությունները: Աշխատանքի կատարումը գրանցելու համար պետք է օգտագործել համապատասխան ստուգման թերթիկ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՈՒՍՈՒՐՄԱՆԸ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է գործնական պարապունքների միջոցով՝ նպատակ ունենալով ուսանողի մոտ ձևավորել տրակտորներ վարելու կարողություններ:

Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են անիվավոր և թրթուրավոր տրակտորներ:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ

Գործնական պարապունքներ՝ 24 ժամ

4.3.12 ՄՈԴՈՒԼ 12. «ԵՐԿՐԱԳՈՐԾՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ»

Մոդուլի դասիչը՝

SU1-07-004

Մոդուլի նպատակը՝

Այս մոդուլը նախատեսված է «Գյուղատնտեսական արտադրության տրակտորիստ-մեքենավար» ահրհեստավորի պատրաստման համար: Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ հողի կազմի և հատկությունների, հողի մշակման համակարգերի, պարարտանյութերի տեսակների, ցանքաշրջանառությունների, երկրագործության հիմնական համակարգերի մասին և ձևավորել գյուղատնտեսական մշակաբույսերը ճանաչելու, հողի մեխանիկական կազմը որոշելու, ցանքի և պարարտացման նորմերը հաշվարկելու կարողություններ:

Մոդուլի մակարդակը՝

1-ին

Մոդուլի տևողությունը՝

28 ժամ դասախոսություն
8 ժամ գործնական պարապունքներ

Մոդուլի կրեդիտային արժեքը՝

« 1 »

Մութքային պահանջները՝

Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է լիարժեքորեն տիրապետի «Կենսաբանություն» առարկային միջնակարգ դպրոցի ծրագրի ծավալով:

Հատուկ պահանջներ՝

Չկան

Ուսումնառության արդյունքները

Այս մոդուլն յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝

1. **իմանա հողի ֆիզիկաքիմիական հատկությունները և որոշի դրա մեխանիկական կազմը.**
2. **իմանա գյուղատնտեսական մշակաբույսերի կյանքի պայմանները և երկրագործության մեջ նրանց կանոնավորման մեթոդները.**
3. **իմանա մոլախոտերի դեմ պայքարի միջոցառումները.**
4. **իմանա պարատանյութերը և հաշվարկի դրանց օգտագործման նորմերը.**
5. **իմանա հողի մեխանիկական մշակման հիմնական տեխնոլոգիական պրոցեսները.**
6. **իմանա տվյալ գյուղատնտեսական գոտու ցանքաշրջանառությունները և երկրագործության համակարգերը:**

Գնահատման կարգը

Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշի լիարժեք ապահովվումն է:

Կատարման (կատարողականության) չափանիշները, գնահատման միջոցները, մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները, երաշխավորված ժամաքանակը ըստ մոդուլի ուսումնառության արդյունքների.

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1. Իմանալ հողի ֆիզիկաքիմիական հատկությունները և որոշել նրա մեխանիկական կազմը:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ՝

- ա. ճիշտ է շարադրում հողի կազմը և հատկությունները.
- բ. ճիշտ է որոշում հողի մեխանիկական կազմը:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑԸ՝

Սովորողներին կտրվեն մի շարք առաջադրանքներ հողի կազմի և հատկությունների վերաբերվող գիտելիքների ստուգելու նպատակով: Սովորողին կտրվի հողամուշ և կպահանջվի որոշել դրա մեխանիկական կազմը: Արդյունքի ձեռքբերումը հիմնված կլինի սահմանված կատարման բոլոր չափանիշների վրա, որի համար ուսանողը պետք է կատարի բոլոր առաջադրանքները: Աշխատանքի կատարումը գրանցելու համար պետք է օգտագործել համապատասխան ստուգման թերթիկ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ՝

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է դասախոսությունների և գործնական պարապմունքների միջոցով՝ նպատակ ունենալով ուսանողին գիտելիքներ հողի հատկությունների մասին և հողի մեխանիկական կազմը որոշելու կարողություններ: Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են տաբեր հողատեսակների վերաբերյալ դիդակտիկ նյութեր և չափորոշիչներ, սարքեր, գործիքներ, չափիչ գործիքներ, ուսումնական գրականություն

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ՝

Դասախոսություն՝	6 ժամ
Գործնական պարապմունքներ՝	4 ժամ

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2. Իմանալ գյուղատնտեսական մշակաբույսերի կյանքի պայմանները և երկրագործության մեջ նրանց կանոնավորման մեթոդները.

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇԸ՝

- ճիշտ է շարադրում գյուղատնտեսական մշակաբույսերի կյանքի պայմանները և երկրագործության մեջ նրանց կանոնավորման մեթոդները:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑԸ՝

Ուսանողին կտրվեն մի շարք առաջադրանքներ՝ գյուղատնտեսական մշակաբույսերի կյանքի պայմանների և երկրագործության մեջ նրանց կանոնավորման մեթոդների վերաբերվող գիտելիքների ստուգելու նպատակով:

Արդյունքի ձեռքբերումը հիմնված կլինի սահմանված կատարման չափանիշի վրա, որի համար ուսանողը պետք է կատարի բոլոր առաջադրանքները: Աշխատանքի կատարումը գրանցելու համար պետք է օգտագործել համապատասխան ստուգման թերթիկ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ՝

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է դասախոսությունների միջոցով՝ նպատակ ունենալով ուսանողին տալ գիտելիքներ գյուղատնտեսական մշակաբույսերի կյանքի պայմանների և երկրագործության մեջ նրանց կանոնավորման մեթոդների մասին:

Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են տարբեր գյուղատնտեսական մշակաբույսերի վերաբերյալ դիդակտիկ նյութեր և չափորոշիչներ, ուսումնական գրականություն:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ՝

Դասախոսություն՝ 4 ժամ

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3. Իմանալ մոլախոտերի դեմ պայքարի միջոցառումները:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ՝

- ա. ձիշտ է ներկայացնում մոլախոտերի դասակարգումը.
- բ. ճանաչում է մոլախոտերը արտաքին տեսքով.
- գ. ձիշտ է շարադրում մոլախոտերի դեմ պայքարի միջոցառումները:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑԸ՝

Ուսանողին կտրվեն մի շարք առաջադրանքներ՝ մոլախոտերի դասակարգման և պայմանների և մոլախոտերի դեմ պայքարի միջոցառումներին վերաբերող գիտելիքների ստուգելու նպատակով: Արդյունքի ձեռքբերումը հիմնված կլինի սահմանված կատարման բոլոր չափանիշների վրա, որի համար ուսանողը պետք է կատարի բոլոր առաջադրանքները: Աշխատանքի կատարումը գրանցելու համար պետք է օգտագործել համապատասխան ստուգման թերթիկ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ՝

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է դասախոսությունների և գործնական պարապունքների միջոցով՝ նպատակ ունենալով ուսանողին տալ գիտելիքներ մոլախոտերի դասակարգման և մոլախոտերի դեմ պայքարի միջոցառումների մասին և ձևավորել մոլախոտերը արտաքին տեսքով ճանաչելու կարողություն:

Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են տարբեր մոլախոտերին վերաբերյալ դիդակտիկ նյութեր, հերբեցիդներ, ուսումնական գրականություն:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ՝

Դասախոսություն՝ 4 ժամ
Գործնական պարապունքներ՝ 2 ժամ

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4. Իմանալ պարատանյութերը և հաշվարկել դրանց օգտագործման նորմերը:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ՝

- ա. ձիշտ է շարադրում պարատանյութերի տեսակները և դրանց օգտագործման եղանակները.
- բ. ձիշտ է հաշվարկում պարատանյութերի օգտագործման նորմերը.

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑԸ՝

Ուսանողին կտրվեն մի շարք հարցեր պարարտանյութերի տեսակների և դրանց օգտագործման եղանակների վերաբերվող գիտելիքների ստուգելու նպատակով, ինչպես նաև առաջադրանք՝ հաշվարկել տվյալ բերքի տակ պարարտանյութերի ներմուծման նորմը:

Արդյունքի ձեռքբերումը հիմնված կլինի սահմանված կատարման բոլոր չափանիշների վրա, որի համար ուսանողը պետք է կատարի բոլոր առաջադրանքները: Աշխատանքի կատարումը գրանցելու համար պետք է օգտագործել համապատասխան ստուգման թերթիկ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ՝

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է դասախոսությունների և գործնական պարապունքների միջոցով՝ նպատակ ունենալով ուսանողին տալ գիտելիքներ պարարտանյութերի և դրանց օգտագործման մասին և ձևավորել տվյալ բերքի տակ պարարտանյութերի ներմուծման նորմը հաշվարկելու կարողություն:

Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են տարբեր պարարտանյութերի վերաբերյալ դիդակտիկ նյութեր, ուսումնական գրականություն:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ՝

Դասախոսություն՝	4 ժամ
Գործնական պարապունքներ՝	2 ժամ

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 5. Իմանալ հողի մեխանիկական մշակման հիմնական տեխնոլոգիական պրոցեսները

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇԸ՝

- ճիշտ է շարադրում հողի մեխանիկական մշակման հիմնական տեխնոլոգիական պրոցեսները:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑԸ՝

Ուսանողին կտրվեն մի շարք առաջադրանքներ՝ հողի մեխանիկական մշակման հիմնական տեխնոլոգիական պրոցեսների մասին գիտելիքները ստուգելու նպատակով: Արդյունքի ձեռքբերումը հիմնված կլինի սահմանված կատարման չափանիշի վրա, որի համար ուսանողը պետք է կատարի բոլոր առաջադրանքները: Աշխատանքի կատարումը գրանցելու համար պետք է օգտագործել համապատասխան ստուգման թերթիկ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ՝

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է դասախոսությունների միջոցով՝ նպատակ ունենալով ուսանողին գիտելիքներ հողի մեխանիկական մշակման հիմնական տեխնոլոգիական պրոցեսների մասին: Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են հողի մեխանիկական մշակման հիմնական տեխնոլոգիական պրոցեսների վերաբերյալ դիդակտիկ նյութեր, ուսումնական գրականություն:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ՝

Դասախոսություն՝	6 ժամ
-----------------	-------

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 6. Իմանալ տվյալ գյուղատնտեսական գոտու ցանքաշրջանառությունները և երկրագործության համակարգերը:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇԸ՝

- Ճիշտ է շարադրում տվյալ գյուղատնտեսական գոտու ցանքաշրջանառությունները և երկրագործության համակարգերը:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑԸ՝

Ուսանողին կտրվեն մի շարք առաջադրանքներ՝ հողի տվյալ գյուղատնտեսական գոտու ցանքաշրջանառությունների և երկրագործության համակարգերի մասին գիտելիքների ստուգելու նպատակով: Արդյունքի ձեռքբերումը հիմնված կլինի սահմանված կատարման չափանիշի վրա, որի համար ուսանողը պետք է կատարի բոլոր առաջադրանքները: Աշխատանքի կատարումը գրանցելու համար պետք է օգտագործել համապատասխան ստուգման թերթիկ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՈՒՆՏՈՒՄՆԵՐԸ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է դասախոսությունների միջոցով՝ նպատակ ունենալով ուսանողին գիտելիքներ հողի մեխանիկական մշակման հիմնական տեխնոլոգիական պրոցեսների մասին:

Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են տվյալ գյուղատնտեսական գոտու ցանքաշրջանառությունների և երկրագործության համակարգերի վերաբերյալ դիդակտիկ նյութեր, ուսումնական գրականություն:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ՝

Դասախոսություն՝ 4 ժամ

4.3.13 ՄՈԴՈՒԼ 13. «ԲՈՒՍԱԲՈՒԾՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ»

Մոդուլի դասիչը՝

SU1-07-005

Մոդուլի նպատակը՝

Այս մոդուլը նախատեսված է «Գյուղատնտեսական արտադրության տրակտորիստ-մեքենավար» ահրհեստավորի պատրաստման համար: Մոդուլի նպատակն է ուսանողին տալ գիտելիքներ տվյալ գյուղատնտեսական գոտում մշակվող գյուղատնտեսական մշակաբույսերի ագրոտեխնիկայի մասին և ձևավորել դրանք ճանաչելու կարողություններ:

Մոդուլի մակարդակը՝

1-ին

Մոդուլի տևողությունը՝

24 ժամ դասախոսություն
12 ժամ գործնական պարապունքներ

Մոդուլի կրեդիտային արժեքը՝

« 1 »

Մութթային պահանջները՝

Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի SU1-07-004 մոդուլը:

Հատուկ պահանջներ՝ Չկան

Ուսումնառության արդյունքները՝

Այս մոդուլն յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝

1. Իմանա տվյալ գոտու գյուղատնտեսական մշակաբույսերի մշակման ագրոտեխնիկան.
2. ճանաչի տվյալ գոտու գյուղատնտեսական մշակաբույսերը՝ ըստ դրանց սերմերի, ծիլերի, պտուղների:

Գնահատման կարգը

Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշի լիարժեք ապահովվումն է:

Կատարման (կատարողականության) չափանիշները, գնահատման միջոցները, մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները, երաշխավորված ժամաքանակը ըստ մոդուլի ուսումնառության արդյունքների.

ԱՐԴՑՈՒՆՔ 1. Իմանալ տվյալ գոտու գյուղատնտեսական մշակաբույսերի մշակման ագրոտեխնիկան:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇԸ՝

- ճիշտ է շարադրում տվյալ գոտու գյուղատնտեսական մշակաբույսերի մշակման ագրոտեխնիկան:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑԸ՝

Ուսանողին կտրվեն մի շարք առաջադրանքներ՝ տվյալ գոտու գյուղատնտեսական մշակաբույսերի մշակման ագրոտեխնիկային վերաբերվող գիտելիքների ստուգելու

նպատակով: Արդյունքի ձեռքբերումը հիմնված կլինի սահմանված կատարման չափանիշի վրա, որի համար ուսանողը պետք է կատարի բոլոր առաջադրանքները: Աշխատանքի կատարումը գրանցելու համար պետք է օգտագործել համապատասխան ստուգման թերթիկ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՄՆԵՐԸ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է դասախոսությունների միջոցով, նպատակ ունենալով ուսանողին գիտելիքներ տվյալ գոտու գյուղատնտեսական մշակաբույսերի մշակման ագրոտեխնիկան: Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են տարբեր պարարտանյութերի վերաբերյալ դիդակտիկ նյութեր, ուսումնական գրականություն:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ՝

Դասախոսություն՝ 24 ժամ

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2. Ճանաչել տվյալ գոտու գյուղատնտեսական մշակաբույսերը՝ ըստ դրանց սերմերի, ծիլերի, պտուղների:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇԸ՝

- Ճանաչում է տվյալ գոտու գյուղատնտեսական մշակաբույսերը՝ ըստ դրանց սերմերի, ծիլերի, պտուղների:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑԸ՝

Ուսանողին կառաջարկվեն տվյալ գոտու գյուղատնտեսական մշակաբույսերը, նրանց սերմերը, ծաղկաբույլերն ու պտուղները և կպահանջվի նույնականացնել դրանք:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՄՆԵՐԸ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է գործնական պարապունքների միջոցով՝ նպատակ ունենալով ուսանողի մոտ ձևավորել տվյալ տվյալ գոտու գյուղատնտեսական մշակաբույսերը, նրանց սերմերը, ծիլերը, ծաղկաբույլերը և պտուղները ճանաչելու կարողություն:

Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են տարբեր գյուղատնտեսական մշակաբույսեր:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ՝

Գործնական պարապմունքներ՝ 12 ժամ

4.3.14 ՍՈՒՈՒԼ 14. «ՀՈՂԱՄՇԱԿՄԱՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐ»

Մոդուլի դասիչը՝

SU/ԳՓ1-07-007

Մոդուլի նպատակը՝

Այս մոդուլը նախատեսված է «Գյուղատնտեսական արտադրության տրակտորիստմեքենավար» և «Գյուղատնտեսական մեքենաներ և սարքավորումներ վերանորոգող փականագործ» ահրհեստավորների պատրաստման համար: Մոդուլի նպատակն է ուսանողին տալ գիտելիքներ հողամշակման մեքենաների կառուցվածքի, աշխատանքի տեխնոլոգիական պրոցեսի մասին և ձևավորել դրանք աշխատանքին նախապատրաստելու, դաշտում կարգավորելու, աշխատանքի ընթացքում վարելու, տեխնիկական սպասարկում և պահպանում իրականացնելու կարողություններ:

Մոդուլի մակարդակը՝

1-ին

Մոդուլի տևողությունը՝

12 ժամ դասախոսություն
24 ժամ գործնական պարապմունքներ

Մոդուլի կրեդիտային արժեքը՝

« 1 »

Մուտքային պահանջները՝

Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի SU1-07-001, SU1-07-004, SU1-07-005, SU/ԳՓ1-07-002, SU/ԳՓ1-07-003, SU/ԳՓ1-07-004, SU/ԳՓ1-07-005 և SU/ԳՓ1-07-006 մոդուլները:

Հատուկ պահանջներ՝

Չկա

Ուսումնառության արդյունքները՝

Այս մոդուլը յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է

1. **Իմանալ գութանների դասակարգումը, կառուցվածքը, աշխատանքը, անվտանգության կանոնները, կատարի դրանց կարգավորումը և նախապատրաստումը աշխատանքի համար.**
2. **Իմանալ հողի մակերեսային մշակման մեքենաների դասակարգումը, կառուցվածքը, աշխատանքը, անվտանգության կանոնները, կատարի դրանց կարգավորումը և նախապատրաստումը աշխատանքի համար:**

Գնահատման կարգը՝

Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:

Կատարման (կատարողականության) չափանիշները, գնահատման միջոցները, մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները, երաշխավորված ժամաքանակը ըստ մոդուլի ուսումնառության արդյունքների.

ԱՐԳՅՈՒՆՔ 1. Իմանալ գութանների դասակարգումը, կառուցվածքը, աշխատանքը, անվտանգության կանոնները, կատարի դրանց կարգավորումը և նախապատրաստումը աշխատանքի համար:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ

ա. ճիշտ է շարադրում գութանների դասակարգումը, նրանց կառուցվածքային առանձնահատկությունները.

բ. ճիշտ է կարգավորում և նախապատրաստում գութանը աշխատանքի համար:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Ուսանողին կտրվեն մի շարք առաջադրանքներ գութանների կառուցվածքի և աշխատանքին վերաբերվող գիտելիքների ստուգելու նպատակով: Կպահանջվի կախովի գութանը սահմանված ընթացակարգով նախապատրաստել աշխատանքի համար և կատարել կարգավորում: Արդյունքի ձեռքբերումը հիմնված կլինի սահմանված կատարման բոլոր չափանիշների վրա, որի համար ուսանողը պետք է կատարի բոլոր առաջադրանքները: Աշխատանքի կատարումը գրանցելու համար պետք է օգտագործել համապատասխան ստուգման թերթիկ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է դասախոսությունների և գործնական պարապմունքների միջոցով՝ նպատակ ունենալով ուսանողի մոտ ձևավորել տարբեր գութաններ աշխատանքի նախապատրաստման և կարգավորման կարողություններ: Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են գութանների վերաբերյալ դիդակտիկ նյութեր և չափորոշիչներ, մոնտաժային աշխատանքների համար գործիքներ, հանիչներ, չափիչ գործիքներ, ուսումնական գրականություն

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Դասախոսություն՝	6 ժամ
Գործնական պարապմունքներ՝	12 ժամ

ԱՐԳՅՈՒՆՔ 2. Իմանալ հողի մակերեսային մշակման մեքենաների դասակարգումը, կառուցվածքը, աշխատանքը, անվտանգության կանոնները, կատարի դրանց կարգավորումը և նախապատրաստումը աշխատանքի համար:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ

ա. ճիշտ է շարադրում հողի մակերեսային մշակման մեքենաների դասակարգումը, նրանց կառուցվածքային առանձնահատկությունները.

բ. ճիշտ է կարգավորում ցաքանները և կուլտիվատորների ճիշտ է նախապատրաստում դրանք աշխատանքի համար:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Ուսանողին կտրվեն մի շարք առաջադրանքներ՝ ցաքանների և կուլտիվատորների կառուցվածքի և աշխատանքին վերաբերվող գիտելիքների ստուգելու նպատակով: Կպահանջվի տեղադրել կուլտիվատորի բանվորական մարմինները տրված կուլտիվացիայի սխեմային համապատասխան, նախապատրաստել աշխատանքի համար սկավառակային երավարիչը, տեղադրելով սկավառակները գրոհի տարբեր անկյունների տակ: Արդյունքի ձեռքբերումը հիմնված կլինի սահմանված կատարման բոլոր չափանիշների վրա, որի համար ուսանողը պետք է կատարի բոլոր առաջադրանքները: Աշխատանքի կատարումը գրանցելու համար պետք է օգտագործել համապատասխան ստուգման թերթիկ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է դասախոսությունների և գործնական պարապմունքների միջոցով՝ նպատակ ունենալով ուսանողի մոտ ձևավորել հողի մակերեսային մշակման տարբեր մեքենաների աշխատանքի նախապատրաստման և կարգավորման կարողություններ: Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են հողի մակերեսային մշակման մեքենաների վերաբերյալ դիդակտիկ նյութեր և չափորոշիչներ, մոնտաժային աշխատանքների համար գործիքներ, հանիչներ, չափիչ գործիքներ, ուսումնական գրականություն

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Դասախոսություն՝	6 ժամ
Գործնական պարապմունքներ՝	12 ժամ

4.3.15 ՍՈՂՈՒԼ 15. «ՑԱՆԻՉ ԵՎ ՏՆԿԻՉ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐ, ՊԱՐԱՐՏԱՑՄԱՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐ»

Մոդուլի դասիչը՝

SU/ԳՓ1-07-008

Մոդուլի նպատակը՝

Այս մոդուլը նախատեսված է «Գյուղատնտեսական արտադրության տրակտորիստմեքենավար» և «Գյուղատնտեսական մեքենաներ և սարքավորումներ վերանորոգող փականագործ» ահրհեստավորների պատրաստման համար: Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ ցանիչ և տնկիչ, պարարտացման մեքենաների կառուցվածքի, աշխատանքի տեխնոլոգիական պրոցեսի մասին և ձևավորել դրանք աշխատանքին նախապատրաստելու, դաշտում կարգավորելու կարողություններ:

Մոդուլի մակարդակը՝

1-ին

Մոդուլի տևողությունը՝

12 ժամ դասախոսություն
24 ժամ գործնական պարապմունքներ

Մոդուլի կրեդիտային արժեքը՝

« 1 »

Մուտքային պահանջները՝

Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի SU1-07-001, SU1-07-003, SU1-07-004, SU1-07-005 և SU/ԳՓ1-07-006 մոդուլները:

Հատուկ պահանջներ՝

Չկա

Ուսումնառության արդյունքները

Այս մոդուլն յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝

1. **իմանա հատիկաշաքրային ցանիչների և տնկիչների դասակարգումը, կառուցվածքը, աշխատանքը, անվտանգության կանոնները, կատարի դրանց կարգավորումը և նախապատրաստումը աշխատանքի համար:**
2. **իմանա պարարտացման մեքենաների դասակարգումը, կառուցվածքը, աշխատանքը, անվտանգության կանոնները, կատարի դրանց կարգավորումը և նախապատրաստումը աշխատանքի համար:**

Գնահատման կարգը

Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշի լիարժեք ապահովվումն է:

Կատարողականության չափանիշները, գնահատման միջոցները, մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները, երաշխավորված ժամաքանակը՝ ըստ մոդուլի ուսումնառության արդյունքների.

ԱՐԳՅՈՒՆՔ 1. Իմանալ հատիկաշարքային ցանիչների և տնկիչների դասակարգումը, կառուցվածքը, աշխատանքը, անվտանգության կանոնները, կատարել դրանց կարգավորումը և նախապատրաստումը աշխատանքի համար:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ՝

- ա. Ճիշտ է շարադրում ցանիչների և տնկիչների դասակարգումը, նրանց կառուցվածքային առանձնահատկությունները, աշխատանքի անվտանգությունը:
- բ. Ճիշտ է նախապատրաստում և կարգավորում ցանիչը աշխատանքի համար:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑԸ՝

Ուսանողին կտրվեն մի շարք առաջադրանքներ՝ ցանիչների և տնկիչների կառուցվածքի և աշխատանքին վերաբերվող գիտելիքների ստուգելու նպատակով: Կպահանջվի կարգավորել հատիկաշարքային ցանիչի ցանիչ ապարատը ըստ սերմերի տրված քանակի և լցափակման խորության, տեղադրել խոփիկները և որոշել ակոսագծիչի արտածքը: Արդյունքի ձեռքբերումը հիմնված կլինի սահմանված կատարման բոլոր չափանիշների վրա, որի համար ուսանողը պետք է կատարի բոլոր առաջադրանքները: Աշխատանքի կատարումը գրանցելու համար պետք է օգտագործել համապատասխան ստուգման թերթիկ:

ՄԵԹՈՂ-ԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՈՒՍՈՒՐՄՆԵՐԸ՝

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է դասախոսությունների և գործնական պարապմունքների միջոցով՝ նպատակ ունենալով ուսանողի մոտ ձևավորել ցանիչների և տնկիչների շահագործման կարողություններ: Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են ցանիչ և տնկիչ մեքենաների վերաբերյալ դիդակտիկ նյութեր և չափորոշիչներ, մոնտաժային աշխատանքների համար գործիքներ, հանիչներ, չափիչ գործիքներ, ուսումնական գրականություն:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ՝

Դասախոսություն՝	6 ժամ
Գործնական պարապմունք՝	12 ժամ

ԱՐԳՅՈՒՆՔ 2. Իմանալ պարարտացման մեքենաների դասակարգումը, կառուցվածքը, աշխատանքը, անվտանգության կանոնները, կատարել դրանց կարգավորումը և նախապատրաստումը աշխատանքի համար:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ՝

- ա. Ճիշտ է շարադրում պարարտացման մեքենաների դասակարգումը, նրանց կառուցվածքային առանձնահատկությունները, նախապատրաստում աշխատանքի համար:
- բ. Ճիշտ է նախապատրաստում և կարգավորում պարարտացման մեքենան աշխատանքի համար:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑԸ՝

Սո վորողին կտրվեն մի շարք առաջադրանքներ պարարտացման մեքենաների կառուցվածքի և աշխատանքին վերաբերվող գիտելիքների ստուգելու նպատակով: Կպահանջվի կարգավորել հանքային պարարտանյութացրիչ մեքենան և օրգանական

պարարտանյութացրիչ մեքենան ցրման տրված չափաքանակին համապատասխան: Արդյունքի ձեռքբերումը հիմնված կլինի սահմանված կատարման բոլոր չափանիշների վրա, որի համար ուսանողը պետք է կատարի բոլոր առաջադրանքները: Աշխատանքի կատարումը գրանցելու համար պետք է օգտագործել համապատասխան ստուգման թերթիկ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ՝

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է դասախոսությունների և գործնական պարապմունքների միջոցով՝ նպատակ ունենալով ուսանողի մոտ ձևավորել պարարտացման տարբեր մեքենաների շահագործման կարողություններ: Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են ցանիչ, տնկիչ և պարարտացման մեքենաների վերաբերյալ դիժակտիկ նյութեր և չափորոշիչներ, մոնտաժային աշխատանքների համար գործիքներ, հանիչներ, չափիչ գործիքներ, ուսումնական գրականություն:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ՝

Դասախոսություն՝	6 ժամ
Լաբորատոր աշխատանք՝	12 ժամ

4.3.16 ՍՈՂՈՒԼ 16. «ԲՈՒՅՍԵՐԻ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐ»

Մոդուլի դասիչը՝

SU/ԳՓ1-07-009

Մոդուլի նպատակը

Այս մոդուլը նախատեսված է «Գյուղատնտեսական արտադրության տրակտորիստմեքենավար» և «Գյուղատնտեսական մեքենաներ և սարքավորումներ վերանորոգող փականագործ» ահրհեստավորների պատրաստման համար: Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ բույսերի քիմիական պաշտպանության մեքենաների կառուցվածքի, աշխատանքի տեխնոլոգիական պրոցեսի մասին և ձևավորել դրանք աշխատանքին նախապատրաստելու, դաշտում կարգավորելու կարողություններ:

Մոդուլի մակարդակը

Մոդուլի տևողությունը՝

12 ժամ դասախոսություն
24 ժամ գործնական պարապունքներ

Մոդուլի կրեդիտային արժեքը՝

«1»

Մուլթային պահանջները

Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի SU1-07-001, SU1-07-003, SU1-07-004, SU1-07-005 և SU/ԳՓ1-07-006 մոդուլները:

Հատուկ պահանջներ՝

Չկան

Ուսումնառության արդյունքը՝

Այս մոդուլն յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝

1. Իմանալ բույսերի քիմիական պաշտպանության մեքենաների դասակարգումը, ագրոտեխնիկական պահանջները, կառուցվածքը, անվտանգության կանոնները, կատարել դրանց կարգավորումը և նախապատրաստումը աշխատանքի համար:

Գնահատման կարգը

Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշի լիարժեք ապահովվումն է:

Կատարողականության չափանիշները, գնահատման միջոցները, մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները, երաշխավորված ժամաքանակը՝ ըստ մոդուլի ուսումնառության արդյունքների.

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1. Իմանալ բույսերի քիմիական պաշտպանության մեքենաների դասակարգումը, ագրոտեխնիկական պահանջները, կառուցվածքը, անվտանգության կանոնները, կատարել դրանց կարգավորումը և նախապատրաստումը աշխատանքի համար:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ՝

- ա. Ճիշտ է շարադրում բույսերի քիմիական պաշտպանության մեքենանների դասակարգումը, նրանց կառուցվածքային առանձնահատկությունները, աշխատանքի անվտանգությունը:
- բ. Ճիշտ է նախապատրաստում և կարգավորում սրիսկիչը աշխատանքի համար:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑԸ՝

Սովորողին կտրվեն մի շարք առաջադրանքներ բույսերի քիմիական պաշտպանության մեքենանների կառուցվածքի և աշխատանքին վերաբերվող գիտելիքների ստուգելու նպատակով: Կպահանջվի կարգավորել սրիսկիչը (օրինակ՝ OBT-1A) ստորև բերված ընթացակարգով՝ տեղադրել ապահովիչ կափույրը համապատասխան ընտրած ճնշմանը, հաշվարկել հեղուկի ծախսը, ընտրել փոշարար ծայրոցը, լցավորել ջուրը, գործարկել սրիսկիչը, համեմատել հեղուկի փաստացի ծախսը հաշվարկայինի հետ, անհրաժեշտության դեպքում կաշգավորել կափույրը: Արդյունքի ձեռքբերումը հիմնված կլինի սահմանված կատարման բոլոր չափանիշների վրա, որի համար ուսանողը պետք է կատարի բոլոր առաջադրանքները: Աշխատանքի կատարումը գրանցելու համար պետք է օգտագործել համապատասխան ստուգման թերթիկ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է դասախոսությունների և գործնական պարապմունքների միջոցով՝ նպատակ ունենալով ուսանողի մոտ ձևավորել տարբեր բույսերի քիմիական պաշտպանության մեքենանների շահագործման կարողություններ: Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են բույսերի քիմիական պաշտպանության մեքենանների վերաբերյալ դիդակտիկ նյութեր և չափորոշիչներ, մոնտաժային աշխատանքների համար գործիքներ, հանիչներ, չափիչ գործիքներ, ուսումնական գրականություն:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ՝

Դասախոսություն՝	12 ժամ
Գործնական պարապմունքներ՝	24 ժամ

4.3.17 ՍՈՂՈՒԼ 17. «ԲԵՐՔԱՀԱՎԱՔԻ ԵՎ ԿԵՐԵՐԻ ԿՈՒՏԱԿՄԱՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐ»

Մոդուլի դասիչը՝ SU/ԳՓ1-07-010

Մոդուլի նպատակը՝

Այս մոդուլը նախատեսված է «Գյուղատնտեսական արտադրության տրակտորիստմեքենավար» և «Գյուղատնտեսական մեքենաներ և սարքավորումներ վերանորոգող փականագործ» ահրհեսավորների պատրաստման համար: Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ բերքահավաքի և կերերի կուտակման մեքենաների կառուցվածքի, աշխատանքի տեխնոլոգիական պրոցեսի մասին և ձևավորել դրանք աշխատանքին նախապատրաստելու, դաշտում կարգավորելու կարողություններ:

Մոդուլի մակարդակը՝ 1-ին

Մոդուլի տևողությունը՝ 28 ժամ դասախոսություն
80 ժամ գործնական պարապունքներ

Մոդուլի կրեդիտային արժեքը՝ « 3 »

Մութքային պահանջները

Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԳՓ1-07-001, SU/ԳՓ1-07-001, SU/ԳՓ1-07-003, SU/ԳՓ1-07-004 և SU/ԳՓ1-07-006 մոդուլները:

Հատուկ պահանջներ՝ Չկան

Ուսումնառության արդյունքները

Այս մոդուլն յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝

1. **Իմանա բերքահավաքի մեքենաների դասակարգումը, կառուցվածքը, աշխատանքը, անվտանգության կանոնները, կատարի դրանց նախապատրաստումը աշխատանքի և կարգավորում.**
2. **Իմանա հատիկաշարքային կերերի կուտակման մեքենաների դասակարգումը, կառուցվածքը, աշխատանքը, անվտանգության կանոնները, կատարի դրանց նախապատրաստումը աշխատանքի և կարգավորում:**

Գնահատման կարգը՝

Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշի լիարժեք ապահովվումն է:

Կատարողականության չափանիշները, գնահատման միջոցները, մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները, երաշխավորված ժամաքանակը՝ ըստ մոդուլի ուսումնառության արդյունքների.

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1. Իմանալ բերքահավաքի մեքենաների դասակարգումը, կառուցվածքը, աշխատանքը, անվտանգության կանոնները, կատարել դրանց նախապատրաստումը աշխատանքի և կարգավորում:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ՝

- ա. ճիշտ է շարադրում բերքահավաքի մեքենաների դասակարգումը, նրանց կառուցվածքային առանձնահատկությունները, աշխատանքի անվտանգությունը:
- բ. ճիշտ է նախապատրաստում և կարգավորում բերքահավաքի մեքենանան աշխատանքի համար:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՅԸ՝

Սովորողին կտրվեն մի շարք առաջադրանքներ բերքահավաքի մեքենաների կառուցվածքի և աշխատանքին վերաբերվող գիտելիքների ստուգելու նպատակով: Կպահանջվի՝

- կարգավորել հնձիչ-լասավորիչը աշխատանքի համար.
- կարգավորել հացահատիկահավաք կոմբայնի հնձիչի մեխանիզմները և նախապատրաստել այն աշխատանքի համար.
- նախապատրաստել աշխատանքի համար հացահատիկահավաք կոմբայնի կալսիչը և կարգավորել հատիկամաքրիչը.
- ստուգել և կարգավորել հացահատիկահավաք կոմբայնի հիդրավլիկ համակարգը, կցորդիչը, էլեկտրասարքավորումը, ազդանշանների և հսկողության սարքերը:

Արդյունքի ձեռքբերումը հիմնված կլինի սահմանված կատարման բոլոր չափանիշների վրա, որի համար ուսանողը պետք է կատարի բոլոր առաջադրանքները: Աշխատանքի կատարումը գրանցելու համար պետք է օգտագործել համապատասխան ստուգման թերթիկ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՄՆԵՐԸ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է դասախոսությունների և գործնական պարապմունքների միջոցով՝ նպատակ ունենալով ուսանողի մոտ ձևավորել բերքահավաքի տարբեր մեքենաների շահագործման կարողություններ: Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են բերքի հավաքի մեքենաների վերաբերյալ դիդակտիկ նյութեր և չափորոշիչներ, մոնտաժային աշխատանքների համար գործիքներ, հանիչներ, չափիչ գործիքներ, ուսումնական գրականություն:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ՝

Դասախոսություն՝	16 ժամ
Գործնական պարապմունքներ՝	56 ժամ

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2. Իմանալ հատիկաշարքային կերերի կուտակման մեքենաների դասակարգումը, կառուցվածքը, աշխատանքը, անվտանգության կանոնները, կատարել դրանց նախապատրաստումը աշխատանքի և կարգավորում:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ՝

- ա. ճիշտ է շարադրում կերերի կուտակման մեքենաների դասակարգումը, նրանց կառուցվածքային առանձնահատկությունները, աշխատանքի անվտանգությունը:
- բ. ճիշտ է նախապատրաստում և կարգավորում կերերի կուտակման մեքենաները աշխատանքի համար:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑԸ՝

Սովորողին կտրվեն մի շարք առաջադրանքներ կերերի կուտակման մեքենաների կառուցվածքի և աշխատանքին վերաբերվող գիտելիքների ստուգելու նպատակով: Կպահանջվի կարգավորել հնձիչը (օրինակ՝ KC-2,1) աշխատանքի համար ստորև բերված ընթացակարգով՝ ստուգել մատի ձողի և դանակի ուղղագծությունը, սեզմենտների ամրակապերը և սրվածությունը, ստուգել մատների տեղադրման ճշտությունը, ստուգել և կարգավորել դանակի ազատ ընտացքը, կատարել կտրող ապարատի կենտրոնադրումը, տեղադրել ապարատը կտրման համապատասխան բարձրության և թեքության վրա: Արդյունքի ձեռքբերումը հիմնված կլինի սահմանված կատարման բոլոր չափանիշների վրա, որի համար ուսանողը պետք է կատարի բոլոր առաջադրանքները: Աշխատանքի կատարումը գրանցելու համար պետք է օգտագործել համապատասխան ստուգման թերթիկ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՈՒՍՈՒՐՄԱՆԸ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է դասախոսությունների և գործնական պարապմունքների միջոցով՝ նպատակ ունենալով ուսանողի մոտ ձևավորել կերերի կուտակման տարբեր մեքենաների շահագործման կարողություններ: Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են կերերի կուտակման մեքենաների վերաբերյալ դիդակտիկ նյութեր և չափորոշիչներ, մոնտաժային աշխատանքների համար գործիքներ, հանիչներ, չափիչ գործիքներ, ուսումնական գրականություն

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ՝

Դասախոսություն՝	12 ժամ
Գործնական պարապմունքներ՝	24 ժամ

4.3.18 ՍՈՂՈՒԼ 18. «ԲԵՐՔՆԱՎԱՐՔԻՑ ՀԵՏՈ ՀԱՏԻԿԻ ՄՇԱԿՄԱՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐ»

Մոդուլի դասիչը՝

SU1-07-006

Մոդուլի նպատակը

Այս մոդուլը նախատեսված է «Գյուղատնտեսական արտադրության տրակտորիստմեքենավար» և «Գյուղատնտեսական մեքենաներ և սարքավորումներ վերանորոգող փականագործ» աիրհեստավորների պատրաստման համար: Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ բերքահավաքից հետո հատիկի մշակման մեքենաների կառուցվածքի, աշխատանքի տեխնոլոգիական պրոցեսի մասին և ձևավորել գործնական կարողություններ այդ մեքենաները կարգավորելու և աշխատանքի նախապատրաստելու համար:

Մոդուլի մակարդակը

Մոդուլի տևողությունը՝

12 ժամ դասախոսություն
24 ժամ գործնական պարապունքներ

Մոդուլի կրեդիտային արժեքը

«1 »

Մուլթալին պահանջները

Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի SU1-07-001, SU1-07-003, SU1-07-004, SU1-07-005 և SU/Գ-Փ1-07-006 մոդուլները:

Հատուկ պահանջներ՝

Չկան

Ուսումնառության արդյունքը՝

Այս մոդուլն յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝

1. **Իմանալ բերքահավաքից հետո հատիկի մշակման մեքենաների դասակարգումը, կառուցվածքը, աշխատանքը, անվտանգության կանոնները, կատարի դրանց կարգավորումը և նախապատրաստումը աշխատանքի համար:**

Գնահատման կարգը

Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշի լիարժեք ապահովվումն է:

Կատարողականության չափանիշները, գնահատման միջոցները, մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները, երաշխավորված ժամաքանակը՝ ըստ մոդուլի ուսումնառության արդյունքների.

ԱՐԴՑՈՒՆՔ 1. Իմանալ բերքահավաքից հետո հատիկի մշակման մեքենաների դասակարգումը, կառուցվածքը, աշխատանքը, անվտանգության կանոնները, կատարել դրանց կարգավորումը և նախապատրաստումը աշխատանքի համար:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ՝

- ա. ճիշտ է շարադրում բերքահավաքից հետո հատիկի մշակման մեքենաների դասակարգումը, նրանց կառուցվածքային առանձնահատկությունները,
- բ. ճիշտ է կարգավորում և նախապատրաստում մեքենաները աշխատանքի համար:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՅԸ՝

Սովորողին կտրվեն մի շարք առաջադրանքներ՝ բերքահավաքից հետո հատիկի մշակման մեքենաների կառուցվածքի և աշխատանքին վերաբերվող գիտելիքների ստուգելու նպատակով և կպահանջվի կարգավորել ու նախապատրաստել մեքենաներն աշխատանքի: Արդյունքի ձեռքբերումը հմնված կլինի սահմանված կատարման բոլոր չափանիշների վրա, որի համար սովորողը պետք է կատարի բոլոր առաջադրանքները: Աշխատանքի կատարումը գրանցելու համար պետք է օգտագործել համապատասխան ստուգման թերթիկ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է դասախոսությունների և գործնական պարապմունքների միջոցով՝ նպատակ ունենալով սովորողի մոտ ձևավորել բերքահավաքից հետո հատիկի մշակման մեքենաների շահագործման կարողություններ: Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են բերքահավաքից հետո հատիկի մշակման մեքենաների վերաբերյալ դիդակտիկ նյութեր և չափորոշիչներ, հանիչներ, չափիչ գործիքներ, ուսումնական գրականություն:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ՝

Դասախոսություն՝	12 ժամ
Գործնական պարապմունքներ՝	24 ժամ

4.3.19 ՄՈՂՈՒԼ 19. «ՄԵՔԵՆԱՏՐԱԿՏՈՐԱՅԻՆ ԱԳՐԵԳԱՏՆԵՐ»

Մոդուլի դասիչը՝

SU1-07-007

Մոդուլի նպատակը՝

Այս մոդուլը նախատեսված է «Գյուղատնտեսական արտադրության տրակտորիստմեքենավար» ահրհեստավորի պատրաստման համար: Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ մեքենատրակտորային ագրեգատների (ՄՏԱ) ռացիոնալ կոմպլեկտավորման մասին և ձևավորել ՄՏԱ-ի շահագործման ցուցանիշները հաշվարկելու կարողություններ:

Մոդուլի մակարդակը՝

1-ին

Մոդուլի տևողությունը՝

12 ժամ դասախոսություն
24 ժամ գործնական պարապմունքներ

Մոդուլի կրեդիտային արժեքը՝

«1 »

Մութթային պահանջները

Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի SU1-07-003, SU/Գ.Փ1-07-006, SU/Գ.Փ1-07-007, SU/Գ.Փ1-07-008, SU/Գ.Փ1-07-009 SU/Գ.Փ1-07-010 և SU/Գ.Փ1-07-011 մոդուլները:

Հատուկ պահանջներ՝

Չկան

Ուսումնառության արդյունքները

Այս մոդուլն յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝

1. կոմպլեկտավորի ՄՏԱ.
2. ընտրի ՄՏԱ-ի շարժման եղանակները.
3. որոշի գյուղատնտեսական բեռների տեղափոխման շարժական միջոցների շահագործական արագությունը և կցասայլերի քանակը:

Գնահատման կարգը

Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշի լիարժեք ապահովվումն է:

Կատարողականության չափանիշները, գնահատման միջոցները, մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները, երաշխավորված ժամաքանակը՝ ըստ մոդուլի ուսումնառության արդյունքների.

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1. Կոմպլեկտավորել ՄՏԱ:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇԸ՝

- ճիշտ է կոմպլեկտավորում ՄՏԱ-ն:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑԸ՝

Ուսանողին կտրվեն մի շարք առաջադրանքներ՝ ՄՏԱ-ի կոմպլեկտավորման կարողությունները ստուգելու նպատակով: Արդյունքի ձեռքբերումը հիմնված կլինի բոլոր

առաջադրանքների կատարման արդյունքների վրա: Աշխատանքի կատարումը գրանցելու համար պետք է օգտագործել համապատասխան ստուգման թերթիկ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է դասախոսությունների և գործնական պարապմունքների միջոցով՝ նպատակ ունենալով ուսանողի մոտ ձևավորել տարբեր ՄՏԱ կոմպլեկտավորելու կարողություններ: Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են տրակտորների և գյուղատնտեսական մեքենաների վերաբերյալ դիդակտիկ նյութեր և չափորոշիչներ, չափիչ գործիքներ, ուսումնական գրականություն

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ

Դասախոսություն՝	4 ժամ
Գործնական պարապմունքներ՝	20 ժամ

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2. Ընտրել ՄՏԱ-ի շարժման եղանակները:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇԸ

- ձիշտ է ընտրում ՄՏԱ-ի շարժման եղանակները:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑԸ

Ուսանողին կտրվեն մի շարք առաջադրանքներ՝ ՄՏԱ-ի շարժման եղանակների ընտրության կարողությունը ստուգելու նպատակով: Արդյունքի ձեռքբերումը հիմնված կլինի սահմանված կատարման բոլոր չափանիշների վրա, որի համար ուսանողը պետք է կատարի բոլոր առաջադրանքները: Աշխատանքի կատարումը գրանցելու համար պետք է օգտագործել համապատասխան ստուգման թերթիկ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է դասախոսությունների և գործնական պարապմունքների միջոցով՝ նպատակ ունենալով ուսանողի մոտ ձևավորել տարբեր ՄՏԱ-ի շարժման եղանակների ընտրության կարողություններ: Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են տրակտորների և գյուղատնտեսական մեքենաների վերաբերյալ դիդակտիկ նյութեր և չափորոշիչներ, չափիչ գործիքներ, ուսումնական գրականություն

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ

Դասախոսություն՝	4 ժամ
Գործնական պարապմունքներ՝	4 ժամ

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3. Որոշել գյուղատնտեսական բեռների տեղափոխման շարժական միջոցների շահագործական արագությունը և կցասայլերի քանակը:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

- ա. ձիշտ է դասակարգում գյուղատնտեսական բեռները, տեղափոխման շարժական միջոցները.
- բ. ձիշտ է որոշում շահագործական արագությունը և կցասայլերի քանակը:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑԸ

Ուսանողին կտրվեն մի շարք առաջադրանքներ՝ գյուղատնտեսական բեռների, տեղափոխման շարժական միջոցների դասակարգման վերաբերվող գիտելիքները և

շահագործական արագության ու կցասայլերի քանակի որոշման կարողությունները ստուգելու նպատակով: Արդյունքի ձեռքբերումը հիմնված կլինի սահմանված կատարման բոլոր չափանիշների վրա, որի համար ուսանողը պետք է կատարի բոլոր առաջադրանքները: Աշխատանքի կատարումը գրանցելու համար պետք է օգտագործել համապատասխան ստուգման թերթիկ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է դասախոսությունների միջոցով՝ նպատակ ունենալով ուսանողին գիտելիքներ տալ գյուղատնտեսական բեռների, տեղափոխման շարժական միջոցների դասակարգման վերաբերյալ և ձևավորել շահագործական արագության և կցասայլերի քանակի որոշման կարողություն: Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են տրակտորների և գյուղատնտեսական մեքենաների վերաբերյալ դիդակտիկ նյութեր և չափորոշիչներ, չափիչ գործիքներ, ուսումնական գրականություն

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ՝

Դասախոսություն՝ 4 ժամ

4.3.20 ՄՈՂՈՒԼ 20. «ՀՈՂԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԵՎ ՆԱԽԱՑԱՆՔԱՅԻՆ ՄՇԱԿՈՒՄԸ»

Մոդուլի դասիչը՝

SU1-07-008

Մոդուլի նպատակը՝

Այս մոդուլը նախատեսված է «Գյուղատնտեսական արտադրության տրակտորիստմեքենավար» ահրիեստավորի պատրաստման համար: Մոդուլի նպատակն է սովորողի մոտ ձևավորել վարի և նախացանքային ագրեգատների միջոցով հողի հիմնական և նախացանքային մշակում կատարելու կարողություններ:

Մոդուլի մակարդակը՝

1-ին

Մոդուլի տևողությունը՝

72 ժամ գործնական պարապմունքներ

Մոդուլի կրեդիտային արժեքը՝

«2»

Մութքային պահանջները՝

Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի SU1-07-004 և SU/ԳՓ1-07-005 մոդուլները:

Հատուկ պահանջներ՝

Չկան

Ուսումնառության արդյունքը՝

Այս մոդուլն յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝

1. **կատարի հողի հիմնական և նախացանքային մշակում վարի և նախացանքային ագրեգատների միջոցով:**

Գնահատման կարգը՝

Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշի լիարժեք ապահովվումն է:

Կատարողականության չափանիշները, գնահատման միջոցները, մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները, երաշխավորված ժամաքանակը՝ ըստ մոդուլի ուսումնառության արդյունքների.

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1. Կատարել հողի հիմնական և նախացանքային մշակում վարի և նախացանքային ագրեգատների միջոցով:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ՝

- ա. ճիշտ է շարադրում հողի հիմնական և նախացանքային մշակման ագրոտեխնիկական պահանջները,
- բ. ճիշտ է նախապատրաստում ագրեգատը աշխատանքի համար,
- գ. ճիշտ է նախապատրաստում դաշտը և կատարում աշխատանքը:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑԸ՝

Ուսանողին կտրվեն մի շարք առաջադրանքներ հողի հիմնական և նախացանքային մշակումը կատարելու համար: Արդյունքի ձեռքբերումը հիմնված կլինի սահմանված կատարման բոլոր չափանիշների վրա, որի համար ուսանողը պետք է կատարի բոլոր

առաջադրանքները: Աշխատանքի կատարումը գրանցելու համար պետք է օգտագործել համապատասխան ստուգման թերթիկ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՈՒՍՈՒՐՄԱՆԸ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է գործնական պարապմունքների միջոցով՝ նպատակ ունենալով ուսանողի մոտ ձևավորել հողի հիմնական և նախացանքային մշակում կատարելու կարողություններ:

Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են տրակտոր, գյուղատնտեսական մեքենաներ, դիդակտիկ նյութեր և չափորոշիչներ, չափիչ գործիքներ, ուսումնական գրականություն

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ՝

Գործնական պարապմունքներ՝ 36 ժամ

4.3.21 ՍՈՂՈՒԼ 21. «ՊԱՐԱՐՏԱՆՅՈՒԹԵՐԻ ՆԵՐՄՈՒԾՈՒՄԸ ՀՈՂԻ ՄԵՋ»

Մոդուլի դասիչը՝

SU1-07-009

Մոդուլի նպատակը՝

Այս մոդուլը նախատեսված է «Գյուղատնտեսական արտադրության տրակտորիստմեքենավար» ահրեստավորի պատրաստման համար: Մոդուլի նպատակն է սովորողի մոտ ձևավորել պարարտանյութերի նախապատրաստման և համապատասխան ագրեգատներով հողի պարարտացման աշխատանքներ կատարելու կարողություններ:

Մոդուլի մակարդակը՝

1-ին

Մոդուլի տևողությունը՝

36 ժամ գործնական պարապմունքներ

Մոդուլի կրեդիտային արժեքը՝

«1»

Մութքային պահանջները՝

Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի SU1-07-007, SU1-07-008 և SU/Գ-Փ1-07-009 մոդուլները:

Հատուկ պահանջներ՝ Չկան

Ուսումնառության արդյունքները՝

Այս մոդուլն յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝

1. **կատարի հողի պարարտացման և սնուցման աշխատանքներ համապատասխան ագրեգատներով:**

Գնահատման կարգը՝

Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշի լիարժեք ապահովվումն է:

Կատարողականության չափանիշները, գնահատման միջոցները, մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները, երաշխավորված ժամաքանակը՝ ըստ մոդուլի ուսումնառության արդյունքների.

ԱՐԴՑՈՒՆՔ 1. Կատարել հողի պարարտացման և սնուցման աշխատանքներ համապատասխան ագրեգատներով:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ՝

- ա. ձիշտ է շարադրում հողի պարարտացման և սնուցման յուրաքանչյուր փուլի ագրոտեխնիկական պահանջները,
- բ. ձիշտ է նախապատրաստում ագրեգատը աշխատանքի համար, նախապատրաստում դաշտը, կատարում պարարտանյութերի ներմուծման աշխատանքը:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑԸ՝

Ուսանողին կտրվեն մի շարք առաջադրանքներ՝ հողի պարարտացումը կատարելու համար: Արդյունքի ձեռքբերումը հիմնված կլինի սահմանված կատարման բոլոր չափանիշների վրա, որի համար ուսանողը պետք է կատարի բոլոր առաջադրանքները:

Աշխատանքի կատարումը գրանցելու համար պետք է օգտագործել համապատասխան ստուգման թերթիկ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԵՐԸ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է գործնական պարապմունքների միջոցով՝ նպատակ ունենալով ուսանողի մոտ ձևավորել հողի պարարտացում կատարելու կարողություններ: Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են տրակտոր, գյուղատնտեսական մեքենաներ, դիդակտիկ նյութեր և չափորոշիչներ, պարարտանյութեր, չափիչ գործիքներ, ուսումնական գրականություն

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ՝

Գործնական պարապմունքներ՝ 36 ժամ

4.3.22 ՍՈՂՈՒԼ 22. «ՀԱՅԱՀԱՏԻԿԱՅԻՆ ՄՇԱԿԱԲՈՒՅՍԵՐԻ ՄՇԱԿՄԱՆ ԵՎ ԲԵՐՔԱՀԱՎԱՔԻ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱ»

Մոդուլի դասիչը՝

SU1-07-010

Մոդուլի նպատակը՝

Այս մոդուլը նախատեսված է «Գյուղատնտեսական արտադրության տրակտորիստմեքենավար» ահրհեստավորի պատրաստման համար: Մոդուլի նպատակն է սովորողի մոտ ձևավորել հացահատիկային մշակաբույսերի մշակման և բերքահավաքի իրականացման կարողություններ:

Մոդուլի մակարդակը՝

1-ին

Մոդուլի տևողությունը՝

6 ժամ դասախոսություն
12 ժամ գործնական պարապմունքներ

Մոդուլի կրեդիտային արժեքը՝

«0,5 »

Մութքային պահանջները՝

Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի SU1-07-007, SU1-07-008 և SU/Գ-Փ1-010 մոդուլները:

Հատուկ պահանջներ՝

Չկան

Ուսումնառության արդյունքները՝

Այս մոդուլն յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝

1. կատարի հացահատիկային մշակաբույսերի մշակում և բերքահավաք համապատասխան ագրեգատներով:

Գնահատման կարգը՝

Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշի լիարժեք ապահովվումն է:

Կատարողականության չափանիշները, գնահատման միջոցները, մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները, երաշխավորված ժամաքանակը՝ ըստ մոդուլի ուսումնառության արդյունքների.

ԱՐԴՑՈՒՆՔ 1. Կատարել հացահատիկային մշակաբույսերի մշակում և բերքահավաք համապատասխան ագրեգատներով:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ՝

- ա. ճիշտ է շարադրում հացահատիկային մշակաբույսերի մշակման և բերքահավաքի տեխնոլոգիայի յուրաքանչյուր փուլի ագրոտեխնիկական պահանջները,
- բ. ճիշտ է նախապատրաստում ագրեգատը աշխատանքի համար, նախապատրաստում դաշտը, կատարում հացահատիկային մշակաբույսերի մշակման և բերքահավաքի աշխատանքը:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՅԸ՝

Ուսանողին կտրվեն մի շարք առաջադրանքներ՝ հացահատիկային մշակաբույսերի մշակման և բերքահավաքի տեխնոլոգիայի յուրաքանչյուր փուլի իրականացման կարողությունները ստուգելու նպատակով: Արդյունքի ձեռքբերումը հիմնված կլինի սահմանված կատարման բոլոր չափանիշների վրա, որի համար ուսանողը պետք է կատարի բոլոր առաջադրանքները: Աշխատանքի կատարումը գրանցելու համար պետք է օգտագործել համապատասխան ստուգման թերթիկ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է դասախոսությունների և գործնական պարապմունքների միջոցով՝ նպատակ ունենալով ուսանողին գիտելիքներ և գործնական հմտություններ տալ հացահատիկային մշակաբույսերի մշկումը եվ բերքահավաքը կատարելու համար:

Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են տրակտոր, գյուղատնտեսական մեքենաներ, դիդակտիկ նյութեր և չափորոշիչներ, պարարտանյութեր, չափիչ գործիքներ, ուսումնական գրականություն

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ՝

Դասախոսություն՝	6 ժամ
Գործնական պարապմունքներ՝	12 ժամ

4.3.23 ՍՈՂՈՒԼ 23. «ԿԱՐՏՈՖԻԼԻ ՄՇԱԿՄԱՆ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆ ԵՎ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ՀԱՄԱԿԱՐԳ»

Մոդուլի դասիչը՝ SU1-07-011

Մոդուլի նպատակը՝

Այս մոդուլը նախատեսված է «Գյուղատնտեսական արտադրության տրակտորիստմեքենավար» ահրհեստավորի պատրաստման համար: Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ կարտոֆիլի մշակման տեխնոլոգիայի վերաբերյալ և ձևավորել կարտոֆիլի մշակման մեքենաների համակարգի ընտրության և դրանց կիրառման կարողություններ:

Ավարտելով այս մոդուլը՝ սովորողը կիմանա կարտոֆիլի մշակման տեխնոլոգիան և կկարողանա գործնականում կիրառել այն:

Մոդուլի մակարդակը՝ 1-ին

Մոդուլի տևողությունը՝ 6 ժամ դասախոսություն
12 ժամ գործնական պարապմունքներ

Մոդուլի կրեդիտային արժեք՝ «0,5»

Մութքային պահանջները՝

Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի SU1-07-007, SU1-07-008 և SU/Գ-Փ1-07-011 մոդուլները:

Հատուկ պահանջներ՝ Չկան

Ուսումնառության արդյունքները՝

Այս մոդուլն յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝

1. իմանա կարտոֆիլի մշակման տեխնոլոգիայի յուրաքանչյուր փուլի ագրոտեխնիկական պահանջները և օգտագործվող մեքենաների համակարգը.
2. աշխատի կարտոֆիլի տնկման ագրեգատների վրա:

Գնահատման կարգը՝

Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշի լիարժեք ապահովվումն է:

Կատարողականության չափանիշները, գնահատման միջոցները, մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները, երաշխավորված ժամաքանակը՝ ըստ մոդուլի ուսումնառության արդյունքների.

ԱՐԴՑՈՒՆՔ 1. Իմանալ կարտոֆիլի մշակման տեխնոլոգիայի յուրաքանչյուր փուլի ագրոտեխնիկական պահանջները և օգտագործվող մեքենաների համակարգը:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇԸ՝

ա. ճիշտ է շարադրում կարտոֆիլի մշակման տեխնոլոգիայի յուրաքանչյուր փուլի ագրոտեխնիկական պահանջները.

բ. ճիշտ է օգտագործվող մեքենաների համակարգը

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑԸ՝

Սովորողին կտրվեն մի շարք առաջադրանքներ՝ կարտֆիլի մշակման տեխնոլոգիայի իմացությունը և մեքենանաերի համակարգի օգտագործման կարողությունները ստուգելու նպատակով: Արդյունքի ձեռքբերումը հիմնված կլինի սահմանված կատարման բոլոր չափանիշների վրա, որի համար ուսանողը պետք է կատարի բոլոր առաջադրանքները: Աշխատանքի կատարումը գրանցելու համար պետք է օգտագործել համապատասխան ստուգման թերթիկ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է դասախոսությունների միջոցով՝ նպատակ ունենալով ուսանողի մոտ ձևավորել կարտֆիլի մշակման վերաբերյալ գիտելիքներ և մեքենանաերի օգտագործման կարողություններ: Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են դիդակտիկ նյութեր և չափորոշիչներ, ուսումնական գրականություն:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ՝

Դասախոսություն՝ 6 ժամ

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2. Աշխատել կարտֆիլի տնկման ագրեգատների վրա:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇԸ՝

- ճիշտ է աշխատում կարտֆիլի տնկման ագրեգատների վրա:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑԸ՝

Սովորողին կառաջարկվի համապատասխան ագրեգատի վրա կատարել կարտֆիլի տնկման աշխատանքները: Արդյունքի ձեռքբերումը հիմնված կլինի սահմանված բոլոր պահանջների կատարման վրա: Աշխատանքի կատարումը գրանցելու համար պետք է օգտագործել համապատասխան ստուգման թերթիկ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է գործնական պարապմունքների միջոցով՝ նպատակ ունենալով սովորողի մոտ ձևավորել կարտֆիլի տնկման ագրեգատի վրա աշխատելու կարողություններ: Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են տրակտոր, համապատասխան ագրեգատ, դիդակտիկ նյութեր և չափորոշիչներ, տնկանյութ, չափիչ գործիքներ, ուսումնական գրականություն:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ՝

Գործնական պարապմունք՝ 12 ժամ

4.3.24 ՍՈՂՈՒԼ 24. «ՑԱՆՈՎԻ ԵՎ ԲՆԱԿԱՆ ԽՈՏԵՐԻ ՄՇԱԿՈՒՄԸ ԵՎ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆԸ»

Մոդուլի դասիչը՝

SU1-07-012

Մոդուլի նպատակը՝

Այս մոդուլը նախատեսված է «Գյուղատնտեսական արտադրության տրակտորիստմեքենավար» ահրեստավորի պատրաստման համար: Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ ցանովի և բնական խոտերի մշակման տեխնոլոգիայի և մեքենաների համակարգի և դրանց ընտրության վերաբերյալ և ձևավորել խոտհավաք ագրեգատների վրա աշխատելու կարողություններ: Ավարտելով այս մոդուլը կիմանա ցանովի և բնական խոտերի մշակման տեխնոլոգիան և մեքենաների համակարգը, կկարողանա աշխատել խոտհավաք ագրեգատների վրա:

Մոդուլի մակարդակը՝

1-ին

Մոդուլի տևողությունը՝

6 ժամ դասախոսություն
12 ժամ գործնական պարապմունքներ

Մոդուլի կրեդիտային արժեքը՝

« 0,5»

Մութթային պահանջները՝

Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի SU1-07-007, SU1-07-008 և SU/Գ-Փ1-07-011 մոդուլները:

Հատուկ պահանջներ՝

Չկան

Ուսումնառության արդյունքները՝

Այս մոդուլն յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝

1. **իմանա ցանովի և բնական խոտերի մշակման տեխնոլոգիական պրոցեսները, օգտագործվող մեքենաների համակարգը.**
2. **աշխատի խոտհավաք ագրեգատների վրա:**

Գնահատման կարգը՝

Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշի լիարժեք ապահովվումն է:

Կատարողականության չափանիշները, գնահատման միջոցները, մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները, երաշխավորված ժամաքանակը՝ ըստ մոդուլի ուսումնառության արդյունքների.

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1. Իմանալ ցանովի և բնական խոտերի մշակման տեխնոլոգիական պրոցեսները, օգտագործվող մեքենաների համակարգը:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ՝

- ճիշտ է շարադրում ցանովի և բնական խոտերի մշակման տեխնոլոգիական պրոցեսները, օգտագործվող մեքենաների համակարգը:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՅԸ՝

Սովորողին կտրվեն մի շարք առաջադրանքներ՝ ցանովի և բնական խոտերի մշակման տեխնոլոգիական պրոցեսների, օգտագործվող մեքենաների համակարգի վերաբերյալ նա իմացությունը ստուգելու նպատակով: Արդյունքի ձեռքբերումը հիմնված կլինի սահմանված կատարման չափանիշի վրա, որի համար ուսանողը պետք է կատարի բոլոր առաջադրանքները: Աշխատանքի կատարումը գրանցելու համար պետք է օգտագործել համապատասխան ստուգման թերթիկ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է դասախոսությունների միջոցով, նպատակ ունենալով ուսանողին գիտելիքներ տալ ցանովի և բնական խոտերի մշակման տեխնոլոգիական պրոցեսների, օգտագործվող մեքենաների համակարգի մասին:

Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են դիդակտիկ նյութեր և չափորոշիչներ, ուսումնական գրականություն

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ՝

Դասախոսություն՝ 6 ժամ

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2. Աշխատել խոտհավաք ագրեգատների վրա:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ՝

- ձիշտ է աշխատում խոտհավաք ագրեգատների վրա:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՅԸ՝

Սովորողին կառաջարկվի համապատասխան ագրեգատի վրա կատարել խոտհավաքի աշխատանքները: Արդյունքի ձեռքբերումը հիմնված կլինի սահմանված բոլոր պահանջների կատարման վրա, որի համար ուսանողը պետք է կատարի բոլոր առաջադրանքները: Աշխատանքի կատարումը գրանցելու համար պետք է օգտագործել համապատասխան ստուգման թերթիկ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է գործնական պարապմունքների միջոցով՝ նպատակ ունենալով ուսանողի մոտ ձևավորել խոտհավաք ագրեգատի վրա աշխատելու կարողություններ: Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են տրակտոր, համապատասխան ագրեգատ, դիդակտիկ նյութեր և չափորոշիչներ, չափիչ գործիքներ, ուսումնական գրականություն

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ՝

Գործնական պարապմունքներ՝ 12 ժամ

4.3.25 ՍՈՂՈՒԼ 25. «ՏՐԱԿՏՈՐՆԵՐԻ ԵՎ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒՄԸ»

Մոդուլի դասիչը՝

SU/ԳՓ1-07-011

Մոդուլի նպատակը

Այս մոդուլը նախատեսված է «Գյուղատնտեսական արտադրության տրակտորիստմեքենավար» և «Գյուղատնտեսական մեքենաներ և սարքավորումներ վերանորոգող փականագործ» ահրհեսավորների պատրաստման համար: Մոդուլի նպատակն է տվորողի մոտ ձևավորել տրակտորների և գյուղատնտեսական մեքենաների տեխնիկական սպասարկում կատարելու կարողություններ:

Մոդուլի մակարդակը՝

«1 »

Մոդուլի տևողությունը՝

8 ժամ դասախոսություն
46 ժամ գործնական պարապունքներ

Մոդուլի կրեդիտային արժեքը՝

«1,5»

Մութթային պահանջները՝

Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի SU/ԳՓ1-07-001, SU/ԳՓ1-07-002, SU/ԳՓ1-07-003, SU/ԳՓ1-07-004, SU/ԳՓ1-07-006, SU/ԳՓ1-07-006, SU/ԳՓ1-07-007, SU/ԳՓ1-07-008, SU/ԳՓ1-07-009 և SU/ԳՓ1-07-010 մոդուլները:

Հատուկ պահանջներ՝

Չկան

Ուսումնառության արդյունքները՝

Այս մոդուլն յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝

1. կատարի տրակտորների և գյուղատնտեսական մեքենաների տեխնիկական սպասարկում.
2. կատարի տրակտորների և գյուղատնտեսական մեքենաների տեխնիկական սպասարկում:

Գնահատման կարգը

Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշի լիարժեք ապահովվումն է:

Կատարողականության չափանիշները, գնահատման միջոցները, մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները, երաշխավորված ժամաքանակը՝ ըստ մոդուլի ուսումնառության արդյունքների.

ԱՐԴՑՈՒՆՔ 1. Իմանալ տրակտորների և գյուղատնտեսական մեքենաների տեխնիկական սպասարկման գործընթացները:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ՝

- ճիշտ է շարադրում տրակտորների և գյուղատնտեսական մեքենաների տեխնիկական սպասարկման գործընթացները:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՅԸ՝

Սովորողին կտրվեն մի շարք առաջադրանքներ՝ տրակտորների և գյուղատնտեսական մեքենաների տեխնիկական սպասարկման վերաբերյալ նրա իմացությունը ստուգելու նպատակով: Արդյունքի ձեռքբերումը հիմնված կլինի սահմանված բոլոր պահանջների կատարման վրա: Աշխատանքի կատարումը գրանցելու համար պետք է օգտագործել համապատասխան ստուգման թերթիկ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՈՒՆՏՈՒՐՄԱՆԵՐԸ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է դասախոսությունների միջոցով՝ նպատակ ունենալով ուսանողին գիտելիքներ տալ տրակտորների և գյուղատնտեսական մեքենաների տեխնիկական սպասարկումները կատարելու վերաբերյալ: Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են տրակտոր, գյուղատնտեսական մեքենաներ, դիդակտիկ նյութեր և չափորոշիչներ, չափիչ գործիքներ, հատուկ սարքեր ուսումնական գրականություն

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ՝

Դասախոսություն՝ 8 ժամ

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2. Կատարել տրակտորների և գյուղատնտեսական մեքենաների տեխնիկական սպասարկում:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ՝

- ճիշտ է կատարում տրակտորների և գյուղատնտեսական մեքենաների տեխնիկական սպասարկումը՝ ամենօրյա, 1-ին, 2-րդ, 3-րդ, միջսեզոնային:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՅԸ՝

Սովորողին կտրվեն մի շարք առաջադրանքներ՝ տրակտորների և գյուղատնտեսական մեքենաների՝ ըստ կատարման չափանիշների տեխնիկական սպասարկումները կատարելու համար: Արդյունքի ձեռքբերումը հիմնված կլինի բոլոր պահանջների կատարման վրա: Աշխատանքի կատարումը գրանցելու համար պետք է օգտագործել համապատասխան ստուգման թերթիկ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՈՒՆՏՈՒՐՄԱՆԵՐԸ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է գործնական պարապմունքների միջոցով՝ նպատակ ունենալով ուսանողի մոտ ձևավորել տրակտորների և գյուղատնտեսական մեքենաների տեխնիկական սպասարկում կատարելու կարողություն: Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են տրակտոր, գյուղատնտեսական մեքենաներ, դիդակտիկ նյութեր և չափորոշիչներ, չափիչ գործիքներ, հատուկ սարքեր ուսումնական գրականություն

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ՝

Գործնական պարապմունքներ՝ 46 ժամ

4.3.26 ՍՈՂՈՒԼ 26 «ԱՌԱՋԻՆ ԲՈՒԺՕԳՆՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ»

Մոդուլի դասիչը՝

SU/ԳՓ1-07-012

Մոդուլի նպատակը՝

Այս մոդուլը նախատեսված է «Գյուղատնտեսական արտադրության տրակտորիստմեքենավար» և «Գյուղատնտեսական մեքենաներ և սարքավորումներ վերանորոգող փականագործ» ահրիեստավորների պատրաստման համար: Մոդուլի նպատակն է սովորողի մոտ ձևավորել առաջին բուժօգնություն ցուցաբերելու կարողություններ:

Մոդուլի մակարդակը՝

1-ին

Մոդուլի տևողությունը՝

6 ժամ դասախոսություն
12 ժամ գործնական պարապումներ

Մոդուլի կրեդիտային արժեքը՝

« 0,5 »

Մութթային պահանջները՝

Չկան

Հատուկ պահանջներ՝

Չկան

Ուսումնառության արդյունքները՝

Այս մոդուլն յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝

1. **իմանա առաջին բուժօգնության հիմունքները և ցուցաբերել առաջին բուժօգնություն:**

Գնահատման կարգը՝

Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշի լիարժեք ապահովվումն է:

ԱՐԴՑՈՒՆՔ 1. Իմանալ առաջին բուժօգնության հիմունքները և ցուցաբերել առաջին բուժօգնություն:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ՝

- ա. ճիշտ է շարադրում առաջին բուժօգնության հիմունքները,
- բ. ճիշտ է ցուցաբերում առաջին բուժօգնություն:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑԸ՝

Սովորողին կտրվեն մի շարք առաջադրանքներ՝ ճանապարհատրասպորտային պատահարների դեպքում հաճախակի հանդիպող վնասվածքների և այդ դեպքերի համար կիրառվող առաջին բուժօգնության մասին նրա գիտելիքները ստուգելու նպատակով: Կպահանջվի մանեկենի վրա ցուցադրել առաջին բուժօգնություն ցուցաբերելու գոչծողությունները: Արդյունքի ձեռքբերումը հիմնված կլինի սահմանված կատարման բոլոր չափանիշների վրա, որի համար ուսանողը պետք է կատարի բոլոր առաջադրանքները: Աշխատանքի կատարումը գրանցելու համար պետք է օգտագործել համապատասխան ստուգման թերթիկ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է դասախոսությունների և գործնական պարապմունքների միջոցով՝ նպատակ ունենալով ուսանողի մոտ ձևավորել առաջին բուժօգնություն ցուցաբերելու կարողություններ: Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են մանեկեն, նույաժներ, դիդակտիկ նյութեր և ուսումնական գրականություն

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ՝

Դասախոսություն՝	6 ժամ
Գործնական պարապմունքներ՝	12 ժամ

4.3.27 ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1. Իմանալ եզիպտացորենի մշակման տեխնոլոգիայի յուրաքանչյուր փուլի ագրոտեխնիկական պահանջները և օգտագործվող մեքենաների համակարգը:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ՝

- Ճիշտ է շարադրում եզիպտացորենի մշակման տեխնոլոգիայի յուրաքանչյուր փուլի ագրոտեխնիկական պահանջները և օգտագործվող մեքենաների համակարգը:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑԸ՝

Սովորողին կտրվեն մի շարք առաջադրանքներ եզիպտացորենի մշակման տեխնոլոգիայի յուրաքանչյուր փուլի և օգտագործվող մեքենաների համակարգի վերաբերյալ: Արդյունքի ձևաչափումը հիմնված կլինի սահմանված կատարման չափանիշի վրա, որի համար ուսանողը պետք է կատարի բոլոր առաջադրանքները: Աշխատանքի կատարումը գրանցելու համար պետք է օգտագործել համապատասխան ստուգման թերթիկ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է դասախոսությունների միջոցով, նպատակ ունենալով ուսանողին գիտելիքներ տալ եզիպտացորենի մշակման և օգտագործվող մեքենաների համակարգի մասին:

Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են դիժիտալ նյութեր և չափորոշիչներ, ուսումնական գրականություն

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ՝

Դասախոսություն՝ 4 ժամ

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2. Իմանալ բանջարանոցային մշակաբույսերի մշակման տեխնոլոգիայի յուրաքանչյուր փուլի ագրոտեխնիկական պահանջները և օգտագործվող մեքենաների համակարգը:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ՝

- Ճիշտ է շարադրում ագրոտեխնիկական պահանջները և օգտագործվող մեքենաների համակարգը

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑԸ՝

Սովորողին կտրվեն մի շարք առաջադրանքներ բանջարանոցային մշակաբույսերի մշակման տեխնոլոգիայի յուրաքանչյուր փուլի և օգտագործվող մեքենաների համակարգի վերաբերյալ: Արդյունքի ձևաչափումը հիմնված կլինի սահմանված կատարման չափանիշի վրա, որի համար ուսանողը պետք է կատարի բոլոր առաջադրանքները: Աշխատանքի կատարումը գրանցելու համար պետք է օգտագործել համապատասխան ստուգման թերթիկ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է դասախոսությունների միջոցով, նպատակ ունենալով ուսանողին գիտելիքներ տալ բանջարանոցային մշակաբույսերի մշակման և

օգտագործվող մեքենաների համակարգի մասին: Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են դիժիտալ նյութեր և չափորոշիչներ, ուսումնական գրականություն

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ՝

Դասախոսություն՝ 4 ժամ

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3. Իմանալ խաղողի այգիների մշակման տեխնոլոգիական պրոցեսները, օգտագործվող մեքենաների համակարգը:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ՝

- Ճիշտ է շարադրում խաղողի այգիների մշակման տեխնոլոգիական պրոցեսները, օգտագործվող մեքենաների համակարգը:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑԸ՝

Սովորողին կտրվեն մի շարք առաջադրանքներ խաղողի այգիների մշակման տեխնոլոգիական պրոցեսների, օգտագործվող մեքենաների համակարգի վերաբերյալ: Արդյունքի ձեռքբերումը հիմնված կլինի սահմանված կատարման չափանիշի վրա, որի համար ուսանողը պետք է կատարի բոլոր առաջադրանքները: Աշխատանքի կատարումը գրանցելու համար պետք է օգտագործել համապատասխան ստուգման թերթիկ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է դասախոսությունների միջոցով, նպատակ ունենալով ուսանողին գիտելիքներ տալ խաղողի այգիների մշակման տեխնոլոգիական պրոցեսների, օգտագործվող մեքենաների համակարգի մասին:

Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են դիժիտալ նյութեր և չափորոշիչներ, ուսումնական գրականություն

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ՝

Դասախոսություն՝ 4 ժամ

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4. Իմանալ պտղատու այգիների մշակման տեխնոլոգիական պրոցեսները, օգտագործվող մեքենաների համակարգը:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ՝

- Ճիշտ է շարադրում պտղատու այգիների մշակման տեխնոլոգիական պրոցեսները, օգտագործվող մեքենաների համակարգը:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑԸ՝

Սովորողին կտրվեն մի շարք առաջադրանքներ պտղատու այգիների մշակման տեխնոլոգիական պրոցեսների, օգտագործվող մեքենաների համակարգի վերաբերյալ: Արդյունքի ձեռքբերումը հիմնված կլինի սահմանված կատարման չափանիշի վրա, որի համար ուսանողը պետք է կատարի բոլոր առաջադրանքները: Աշխատանքի կատարումը գրանցելու համար պետք է օգտագործել համապատասխան ստուգման թերթիկ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվելու է դասախոսությունների միջոցով, նպատակ ունենալով ուսանողին գիտելիքներ տալ խաղողի այգիների մշակման տեխնոլոգիական պրոցեսների, օգտագործվող մեքենաների համակարգի մասին:

Ուսուցման ընթացքում օգտագործվելու են դիժիտալ նյութեր և չափորոշիչներ,
ուսումնական գրականություն

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ՝

Դասախոսություն՝ 4 ժամ

5. ՊԱՀԱՆՋՆԵՐ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ՈՒ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՆԿԱՏՄԱՄԲ

5.1. Ընդհանուր դրույթներ

Ուսումնական գործընթացի կազմակերպման և բովանդակային ապահովվածության վերաբերյալ մշակվում են չափորոշիչներ և ներկայացվում համապատասխան ընդհանուր պահանջներ.

- լսարանային ֆոնդի,
- ուսումնական շենքի առկայության,
- գրադարանով, ընթերցասրահներով ապահովվածության,
- ուսուցման նոր ձևերի ու մեթոդների ներդրման,
- ուսումնական-հետազոտական գործընթացի,
- ուսումնական հաստատության (մասնագիտության) ֆինանսական ապահովվածության, սոցիալ-կենցաղային պայմանների վերաբերյալ:

5.2. Ընդունելության գործընթացի կազմակերպման պայմաններ

5.2.1. «Գյուղատնտեսական արտադրության տրակտորիստ-մեքենավար» որակավորմամբ մասնագետի պատրաստման կրթական ծրագրով ընդունելությունը կատարվում է միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթության հիմքով:

5.2.2. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթական ծրագրեր իրականացնող կազմակերպությունն իրավունք ունի «Գյուղատնտեսական արտադրության տրակտորիստ-մեքենավար» որակավորմամբ մասնագետի պատրաստման ընդունելություն կատարել միայն համապատասխան լիցենզիայի (կրթական գործունեության թույլտվություն) առկայության դեպքում:

5.2.3. Ընդունելությունը կատարվում է մատչելիության, հրապարակայնության, արդարության, վստահելիության, թափանցիկության, հավասարության սկզբունքների կիրառմամբ:

5.3. Ուսումնական գործընթացի կազմակերպման պայմաններ

5.3.1. Կադրային ապահովություն և կադրային համապատասխանություն

Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթական ծրագրեր իրականացնող կազմակերպություններում նախատեսվում են մանկավարժական, վարչատնտեսական, արտադրական, ուսումնաօժանդակ և այլ անձնակազմեր:

Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթական ծրագրեր իրականացնող կազմակերպությունների մանկավարժական կազմում ընդգրկվում են **դասախոսները, արտադրական ուսուցման վարպետները:**

Մանկավարժական աշխատողների տարակարգերին և պաշտոններին ներկայացվող պահանջները, մրցույթների կազմակերպման և անցկացման, վերապատրաստման և ատեստավորման կարգերը հաստատում է կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմինը՝ ՀՀ կրթության և գիտության նախարարությունը:

5.3.2. Ուսումնամեթոդական ապահովություն

Մասնագիտության կրթական հիմնական ծրագրի իրականացումը պետք է ապահովված լինի ուսանողի համար մատչելի տեղեկատվական նյութերով (գրադարանային ֆոնդ, տվյալների համակարգչային բազա և այլն), ինչն, ըստ բովանդակության, պետք է համապատասխանի մասնագիտության ուսումնական պլանով նախատեսված առարկաների լրիվ ցանկին: Այդ առարկաների, ինչպես նաև ուսումնական գործընթացի կազմակերպման բոլոր ձևերի գծով (տեսական, գործնական պարապմունքների, ուսումնական, արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաների, կուրսային աշխատանքների և այլն) պետք է առկա լինեն համապատասխան դասագրքեր, ուսումնամեթոդական, մեթոդական ձեռնարկներ, ուղեցույցներ (գործնական պարապմունքների, ինքնուրույն արտալսարանային աշխատանքների կազմակերպման համար), գործնական խաղերի սցենարներ (դերային խաղեր), թեստային հանձնարարականների հավաքածուներ, ալգորիթմներ, մեթոդական մշակումներ, ցուցումներ, երաշխավորություններ, դիտողական նյութեր, ուսուցման տեխնիկական միջոցներ (ուսումնադիտողական, լսատեսողական նյութեր դասավանդվող բոլոր առարկաների և բոլոր տեսակի պարապմունքների վերաբերյալ՝ ուսանողների և դասախոսների համար), ինչպես նաև միջանկյալ և ամփոփիչ ատեստավորման նյութեր:

5.3.3. Նյութատեխնիկական ապահովություն (կաբինետների, լաբորատորիաների, արհեստանոցների, ուսումնական, ուսումնաօժանդակ և օժանդակ ստորաբաժանումների, նյութերի ու պարագաների երաշխավորված ցանկ)

Մասնագիտության կրթական ծրագիրն իրականացնող կազմակերպությունը (ուսումնական հաստատությունը) պետք է ունենա այնպիսի նյութատեխնիկական բազա, որն ապահովի մասնագիտության լիարժեք ուսուցման նկատմամբ պետական պահանջները՝ ըստ գործող պետական կրթական չափորոշիչների, կաբինետների և լաբորատորիաների հագեցվածության ցանկի և սանիտարահիգիենիկ ու հակահրդեհային պահանջների:

Երաշխավորված ցանկ

Կաբինետներ՝

- Տրակտորների ներքին այրման շարժիչների,
- Տրակտորների տրանսմիսիայի և ընթացքային մասի,
- Գյուղատնտեսական մեքենաների,
- Աշխատանքի կազմակերպման,
- Ճարտարագիտական գրաֆիկայի,
- Կենսագործունեության անվտանգության և բնապահպանության,
- Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների,
- Տրակտորների տեխնիկական ախտորոշման,
- Հանրակրթական⁶, ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական, մաթեմատիկական և ընդհանուր բնագիտական առարկաների՝ ըստ պետական ընդհանուր չափորոշիչի պահանջների⁷:

Լաբորատորիաներ՝

- Մետաղամշակման,
- Էլեկտրատեխնիկայի:

⁶ հիմնական ընդհանուր կրթության հիմքի վրա ուսուցում կազմակերպելու դեպքում:

⁷ մինչև նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության պետական ընդհանուր չափորոշիչի ընդունումը ղեկավարվել միջին մասնագիտական կրթության պետական ընդհանուր չափորոշիչի պահանջներով:

Արհեստանոցներ`

- Մետաղամշակման,
- Չափանշման:

Տրակտորարշավարան

Մարզական համալիր`

- Մարզադահլիճ,
- Մարզահրապարակ:

Այլ օժանդակ ծառայություններ`

- Ճաշարան (բուֆետ),
- Բուժկետ:

Կրթական ծրագիր իրականացնող կազմակերպությունը, ելնելով անհրաժեշտությունից, կարող է ձևավորել լրացուցիչ կաթինետներ, լաբորատորիաներ, արհեստանոցներ և այլն:

5.3.4. Ուսումնական գործընթացի կազմակերպման ընդհանուր նորմատիվներ (ուսումնական պլան)

➤ Ուսանողի ուսումնական բեռնվածության առավելագույն ծավալը չպետք է գերանցանցի 54 ժամը` ներառյալ լսարանային և արտալսարանային ուսումնական աշխատանքի բոլոր տեսակները,

➤ Ուսումնառության ընթացքում ուսանողի բեռնվածությունը պարտադիր ուսումնական պարապմունքներով չպետք է գերազանցի 36 ժամը, ընդ որում` նշված ծավալը չի ներառում նախասիրական առարկաների պարապմունքները, խորհրդատվությունները և լրացուցիչ արտալսարանային պարապմունքները:

➤ Ուսումնական տարվա սկիզբը և ավարտը բոլոր կուրսերում որոշվում է մասնագիտության չափորոշչով:

➤ Հաստատության ուսումնական գործունեությունը կարգավորվում է ուսումնական պլաններով, առարկայական ծրագրերով, ուսումնական գործընթացի ժամանակացույցով և դասացուցակներով:

➤ Հաստատությունում ուսումնական պարապմունքներն իրականացվում են խմբերով, ենթախմբերով, հոսքերով, անհատական` հետևյալ հիմնական ձևերով`

- դաս,
- դասախոսություն,
- սեմինար,
- գործնական աշխատանք,
- լաբորատոր աշխատանք,
- ստուգողական աշխատանք,
- անհատական աշխատանք,
- ինքնուրույն աշխատանք,
- խորհրդատվություն,
- պրակտիկա,
- կուրսային նախագծում (կուրսային աշխատանք),
- դիպլոմային նախագծում (դիպլոմային աշխատանք):

➤ Առկա ուսուցմամբ ուսանողների համար սահմանվում են արձակուրդներ տարեկան առնվազն երկու անգամ` 8-11 շաբաթ ընդհանուր տևողությամբ, այդ թվում 2 շաբաթից ոչ պակաս ձմռան ժամա-

նակահատվածում: Սեզոնային աշխատանքների հետ կապված մասնագիտությունների գծով կարող են սահմանվել արձակուրդների այլ ժամկետներ՝ պահպանելով դրանց ընդհանուր տևողությունը:

➤ Սահմանվում են խորհրդատվության ժամեր յուրաքանչյուր ուսումնական տարում 100 ժամ՝ մեկ ուսումնական խմբի համար: Խորհրդատվության ժամերը և անցկացման ձևերը (խմբային, անհատական, գրավոր, բանավոր և այլն) որոշում է ուսումնական հաստատությունը:

➤ Նախասիրական առարկաների ցանկը, դրանց ծավալը և ուսուցման ժամկետները (ոչ ավել, քան շաբաթական 4 ժամ՝ առանձին դասացուցակով) որոշվում է ուսանողների ընտրությամբ: Ընտրությունն իրականացնելիս պետք է հաշվի առնել ՀՀ կառավարության 2001թ. հունվարի 16-ի N 24 որոշմամբ հաստատված միջին մասնագիտական կրթության պետական ընդհանուր չափորոշչի 12-րդ կետի պահանջները՝ «...շրջանավարտի ազգային ու համաշխարհային պատմության և մշակույթի որոշակի իմացության» նկատմամբ:

➤ Ուսումնական հաստատության կողմից կարող է առաջարկվել ուսանողի անձնական պահանջմունքների և մասնագիտական հետաքրքրությունների բավարարմանն ուղղված ընտրովի առարկաներ:

5.4. Պրակտիկաների կազմակերպման պահանջներ

Պրակտիկաները կազմակերպվում և անցկացվում են «Պրակտիկաների կազմակերպման և անցկացման կարգի» պահանջներին համապատասխան, որը մշակվում և հաստատվում է ուսումնական հաստատության կողմից:

Պրակտիկաների բոլոր փուլերի բովանդակությունը սահմանվում է պրակտիկայի օրինակելի միասնական ծրագրով:

Արտադրական պրակտիկայի տեղերի բացակայության դեպքում ուսումնական հաստատությունը պրակտիկան կազմակերպում է սեփական նյութատեխնիկական բազայի վրա, եթե այն հագեցած է ժամանակակից սարքավորումներով և ծրագրային միջոցներով:

Ուսանողների ուսումնական պրակտիկան մասնագիտության հետ կապված անցկացվում է արտադրական ուսուցման վարպետների կողմից ուսումնական և ուսումնաարտադրական արհեստանոցներում, ուսումնական տնտեսություններում, ուսումնափորձական տեղամասերում, ուսումնական հաստատության այլ ուսումնաօժանդակ օբյեկտներում, ինչպես նաև արտադրական ձեռնարկություններում, հաստատություններում և կազմակերպություններում:

Բանվորական կարգի ձեռքբերման պրակտիկան անցկացվում է համապատասխան բանվորական որակավորման կարգ շնորհելու նպատակով:

Բանվորական որակավորման ատեստավորման ժամկետները որոշվում են ուսումնական հաստատության կողմից և նշվում են մասնագիտության ուսումնական պլանում:

Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության որակավորումների տարակարգերը արտահայտված են նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության մասնագիտությունների ցանկում, որը հաստատված է ՀՀ կառավարության 2006թ. հունվարի 12-ի N 73-Ն որոշման N1 հավելվածով:

Բանվորական և որակավորման տարակարգերը արտահայտվում (գրառվում) են արհեստագործի ավարտական փաստաթղթում՝ դիպլոմում, դրա ներդիրում և որակավորման վկայականում:

5.5. Միջանկյալ և ամփոփիչ ատեստավորման պահանջներ

Ատեստավորման՝ ուսանողների գիտելիքների վերահսկման նկատմամբ պահանջներն իրականացվում են գործող կանոնակարգի համաձայն:

Այն իրականացվում է՝ ստուգելու համար ուսանողների պատրաստվածության մակարդակի և որակի համապատասխանությունը պետական կրթական չափորոշիչների պահանջներին:

Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) ուսումնական հաստատություններում գործում են միջանկյալ և ամփոփիչ ատեստավորման հետևյալ ձևերը.

- քննություն,
- ստուգարք,
- տարբերակված ստուգարք,
- կուրսային նախագիծ (աշխատանք),
- ստուգողական աշխատանք, այդ թվում տնօրինության կողմից հանձնարարվող վերահսկիչ ստուգողական աշխատանք,
- կրեդիտային, ստուգարքային միավորների համակարգ:

Միջազգային մասնագիտական կրթական համակարգին ինտեգրվելու և ուսանողների ակադեմիական շարժունակությունն ապահովելու նպատակով՝ ուսումնական գործընթացում գերադասելի է կրեդիտային համակարգի, ինչպես նաև մոդուլային ուսուցման ներդրումը:

6. ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱԿԱՆ ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՅԻ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՁԵՎԱՎՈՐՄԱՆ ԳՈՐԾՈՒՄ

Ուսումնական հաստատությանն իրավունք է վերապահվում՝

- Մինչև 5% չափով փոփոխելու առարկայախմբերի ժամաքանակը,
- Փոփոխել առանձին առարկաների ծրագրային նյութի բովանդակությունը 15%-ի սահմաններում,
- Սահմանել միջանկյալ ատեստավորման անցկացման ձևերը,
- Սահմանել ուսումնական բեռնվածության (լսարանային և արտալսարանային) ընդհանուր ծավալը յուրաքանչյուր առարկայից,
- Ընտրովի առարկաները սահմանել այնպես, որ դրանք նպաստեն շրջանավարտի մրցունակության ապահովմանը առնվազն տարածաշրջանային աշխատաշուկայում,
- Կամընտրական (ֆակուլտատիվ) առարկաների ցանկը և դրանց բովանդակությունը ձևավորել ուսանողների նախասիրություններին համապատասխան,
- Ընտրել սույն չափորոշչով նախատեսված շրջանավարտների պետական ամփոփիչ ատեստավորման տարբերակներից որևէ մեկը և ժամանակը (բայց ոչ պակաս, քան 2 շաբաթ),
- Մասնագետների պատրաստման գործում հաշվի առնել տարածաշրջանային առանձնահատկությունները և արտացոլել դրանք (ինչպես պետական պահանջներով, այնպես էլ ինքնուրույնաբար սահմանած) առարկաների աշխատանքային ծրագրերում,
- Մասնագիտության գծով արտադրության մեջ աշխատող մասնագետների համար կազմակերպել կարճաժամկետ ուսուցում, վերաորակավորման դասընթացներ, որի տևողությունը և բովանդակությունը հաստատում է պետական կառավարման լիազորված մարմինը: